درعليه‌ده غلطه‌ده ﴿ آره‌ولك ﴾ غزته‌سى اداره‌خانه‌سنه

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Նորատունկեան խան

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ եւ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 ղրշ.
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆրք.
» » » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փուլը 100 ղրուշի հաշուով:
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի:

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի Խմբագրատունս:

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՋ ՈՒ ՁԱԽ

ԹԼԿԱՏԻՆՑԻԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ

Երբ անցեալ տարի, այս ատենները կը ստիպուէի ծանուցանել թէ Թլկատինցիին անօրէնութեան տակ գտնուող կրթութեան բոյնը փակուած է դրամական միջոցներու անբաւականութեան պատճառաւ, չիտակը միտքէս չէր անցներ անգամ թէ տարի մը վերջ առիթը պիտի ունենամ այդ միեւնոյն կրթութեան բոյնին արդիւնաւոր ու գեղեցիկ շրջան մը բոլորած ըլլալը ծանուցանելու: Այսօր սակայն, ասիկա իրողութիւն մըն է արդէն, եւ Արեւելքի ընթերցողները գիտեն թէ ինչպէ՛ս կարելի դարձած է կանոնաւոր յարատեւութիւնը այդ վարժարանի՛ն, ուրկէ Խարբերդի մատաղ տղաքը քիչ չէ՛ որ կ'օգտուին: Առանց եգիպտաբնակ Մելքոնեան եղբարց նպաստին,—տարեկան 30 օսմ. ոսկի,— այդ վարժարանը կարելի չպիտի ըլլար իր այսօրուան փայլուն վիճակին հասցնել. դպրոցը այդչափ մը բաց ունէր ամէն տարի, եւ երկու անգամ է որ Մելքոնեան եղբարք գոցեցին այդ բացը, 30ականէն 60 ոսկիի նպաստով մը, խոստանալով նոյն ատեն տակաւին քանի մը տարի ալ այդպէս ձեռնտու գտնուիլ, մինչեւ որ վարժարանը կարենայ վերջնականապէս կանոնաւորել իր պիւտճէն:

Թլկատինցիին ճանչցողներու համար դժուար չէր նոյն իսկ առաջին օրէն գուշակել թէ Մելքոնեան եղբարց այդ նուիրատուութիւնը պարապը չպիտի երթար: Գործունեայ եւ աշխատող, Խարբերդի այդ գրագէտ—դաստիարակը պիտի կրնար կրկին բարձր վիճակի մը հասցնել իր ձեռքին տակ գտնուող վարժարանը, օր օրի ա՛լ աւելի կանոնաւոր ու օգտակար դարձնելով զայն: Այսօր, ուրախ եմ հաստատելու թէ ճիշդ այդպէս եղած է: Սկիզբէն շատ քիչ տղոցմով բացուած, տարուան մը ընթացքին մէջ այդ վարժարանը կրցաւ մինչեւ 130ի հասցնել իր աշակերտներուն թիւը, ու կազմել վեց դասարաններ, որոնցմէ երկուքը պատրաստական: Թլկատինցիի ծրագիրը հոդ չի՛ սահմանափակուիր սակայն: Ինք կը մտածէ տասը դասարան հաստատել, երկուքը մի՛շտ պատրաստական, որպէս զի վարժարան յաճախող տղաքը կարենան նախնական կրթութիւննին լիապէս աւարտել, եւ երկրորդական կրթութիւն տուող ո՛ եւ է վարժարան մը մտնել անարգել: Իմ մասիս, ես մեծ հաւատք ունիմ թէ պիտի կարենայ այս ծրագիրը նոյնութեամբ գործադրել. արդէն իսկ տղոց հոսանքը դէպ ի իր վարժարանը, ծայր տուած է Խարբերդի մէջ, եւ ամէն ծնողք մեծ վստահութիւն ցոյց կու տայ այդ Ս. Յակոբ վարժարանին նկատմամբ, որ այնչա՛փ փայլուն կերպով մը կը սկսի իր գործունէութիւնը:

⁂

Այդ վստահութիւնը՝ վարժարանին պիւտճէն չոկուելուն պէս, ինքնին պիտի գոյանար արդէն: Խարբերդցի ծնողքներ ամէն կերպով ապահով էին թէ իրենց զաւկներուն նախնական կրթութեան գործը Թլկատինցիին պէս դաստիարակի մը յանձնելով պիտի չսխալէին: Միայն թէ վարժարանին բացը կը կասեցնէր զիրենք. տարեկան 125 ոսկի մը պէտք էր, եւ ատոր փոխարէն մեծ բան մը չկար տրամադրելի: Այսօր սակայն այդ բացը գոյութիւն չունի, եւ վարժարանը կրնայ իր պիւտճէն չոկած նկատուիլ:

Անցեալ տարի, օրինակի համար, Թլկատինցի 42 ոսկի գանձած է թոշակներէ. 15 ոսկի ստացած է Խարբերդցի գործակատարէ մը, 10 ոսկի եկեղեցիի հասոյթներէն, 7 ոսկի դպրոցական հանդէսի մուտքէն, եւ 30 ոսկի ալ Մելքոնեան եղբայրներէն: Իսկ մնացած 28 ոսկին մէկ մասը վարժարանին խնամակալութեան անդամները վճարած են, եւ մնացեալ մասն ալ հոգացուած է եկեղեցիին դուռը դրուած պնակով մը:

Ինչպէս կը տեսնուի, արտաքոյ կարգի անհաւասարակշռութիւն մը չկայ այս պիւտճէին մէջ, եւ չպիտի ալ ըլլա՛ր, որչափ ատեն որ Մելքոնեան էֆէնտիները շարունակէին իրենց նպաստը: Ու քանի որ Մելքոնեան էֆէնտիները ղրկած են երկրորդ երեսուն ոսկին, խոստանալով նոյն ատեն տակաւին քանի մը տարի ալ շարունակել այդպէս, ինքնին չի՛ հասկցուիր թէ Թլկատինցիի վարժարանին գոյութիւնը ապահովուած է վերջնականապէս: Ուրիշ բան թէ կարելի է մեծցնել այդ համեստ պիւտճէն, զոր օրինակ մինչեւ 200—250 ոսկիի բարձրացնել զայն, ա՛լ աւելի նշանակելի դեր մը տալու համար Ս. Յակոբայ վարժարանին: Ատ ալ անկարելի բան մը չպիտի ըլլայ, եթէ երբեք գործով Ամերիկա հաստատուած Խարբերդցիներ՝ որոնց մէջ Թլկատինցիի աշակերտներէն շատեր կը գտնուին, աչքերնին դարձնեն իրենց ծննդավայրին մէջ հաստատուած այդ կրթութեան բոյնին վրայ, եւ իրենց կարողութեան ու միջոցներուն համեմատութեամբ նպաստեն անոր:

Եթէ երբեք ատիկա իրականանայ, Թլկատինցիի առաջին գործը պիտի ըլլայ անյապաղ ճոխացնել իր դպրոցական ծրագիրը, ինչ որ մի՛շտ Խարբերդի տղոց օգտակար պիտի դառնայ: Վարժարանը, այսօր, արդէն իսկ կարող ուսուցչական մարմինով մը օժտուած է, եւ հայերէնէն ու թրքերէնէն զատ կ'աւանդէ նաեւ անգլիերէն լեզուն: Չեն անտեսուած նաեւ գիտութեան դասերն ու միւս առարկաները, այնպէս որ վարժարանէն ելլող տղաքը անձրկած բաներ մը չպիտի ըլլան եւ դիւրաւ պիտի կարենան իրենց ասպարէզ մը ընտրել կամ գործի եւ կամ ուսանողական կեանքի մէջ: Եթէ վարժարանին պիւտճէն 250 ոսկիի հասնելու ըլլայ, շատ մը կարեւոր յաւելումներ կրնան ըլլալ այդ ծրագրին վրայ: Այս պատճառաւ, միշտ Արեւելքի բարոյական համբաւին կռթնելով, ես ինքս կուզեմ կ'ընեմ գործել հոս հոն, ու մանաւանդ Ամերիկա գտնուող Խարբերդցիներուն, որպէս զի նպաստեն Թլկատինցիի վարժարանին. որչա՛փ ալ պզտիկ, աննշան ըլլան իրենց զոհելիք նպաստները, միշտ օգտակար պիտի դառնան Ս. Յակոբայ վարժարանին, ու բնականաբար այն համայնքին որուն անդամներն են ամէն բանէ առաջ:

⁂

Անցեալ յունիս 5ի օրը, Թլկատինցիին վարժարանը կրցաւ հանրութեան ներկայացնել բոլոր այդ ձեռնտուութեանց արդիւնքը, կազմակերպելով դպրոցական հանդէս մը որ թէ՛ փայլուն անցեր է,—ինչպէս գրուեցաւ տեղական թերթերու մէջ,—եւ թէ մանաւանդ գոհ թողուցեր է բոլոր ներկաները անխտիր: Հանդէսը կը բացուի աղօթքով մը, ուրկէ վերջ ներկաները յոտնկայս կ'ունկնդրեն կայս. Համիտեան քայլերգը: Թլկատինցիին ուշիմ աշակերտները կ'արտասանեն սիրուն կտորներ, բանախօսութիւններ կ'ըլլան, եւ նոյն ինքն Թլկատինցի, հակիրճ համառօտութեամբ մը կը պարզէ վարժարանին կացութիւնը, շնորհակալութիւն յայտնելով բոլոր այն ազնիւ նուիրատուներուն՝ որոնք վարժարանին նպաստած են ու կը շարունակեն նպաստել: Պզտիկ ներկայացում մըն ալ սարքուեր է այդ առթիւ, «Պոլսեցի վարժապետը գաւառի մէջ», եւ մեծ ընդունելութեան արժանացեր է: Այդ հանդէսէն գոյացեր է նաեւ 1000 ղրուշի հասոյթ մը, որ պիտի յատկանայ վարժարանին յառաջիկայ տարուան պիւտճէին բացը գոցելու:

Այս մանրամասնութիւնները կը յիշատակեմ հոս, ցոյց տալու համար թէ Թլկատինցիին վարժարանին եղած նպաստները զուր տեղը չեն վատնուիր, եւ կը յուսամ թէ այսպէս օր մըն ալ առիթը պիտի ունենամ նոյն այս էջերուն մէջ արձանագրելու շրջանաւարտներու առաջին հանդէսը այդ վարժարանին՝ որ այնչափ մեծ օգուտ մը ունենալու կոչուած է Խարբերդի կրթական գործին:

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

Յ. Գ.—Արեւելքի 5000րդ թիւին մէջ հրատարակուած «Աջ ու Ձախ»ով ներկայացուցած էի Գահիրէի Մելքոնեան եղբարց նուիրատուութեանց ծագումն ու եղանակը եւ ի մէջ այլոց յիշատակած էի նաեւ այն նպաստները՝ զորս Մելքոնեան էֆէնտիները կ'ընեն Կեսարիոյ կրթական հաստատութեանց: Այդ մասին, Կեսարիոյ համակրելի ու բարեգեն Առաջնորդը, Պալեան Տրդատ եպիսկոպոս, ինծի կը հաղորդէ հետեւեալ մանրամասնութիւնները զորս սիրով հրատարակութեան կը յանձնեմ. — «Արդէն բաւական տարիներէ ի վեր Մելքոնեան եղբարց գործատան մէջ հաստատուած Օգնութեան Սնտուկին արդիւնքը կը վայելեն լիապէս Կեսարիոյ դպրոցներն ու հացակարօտ աղքատները: Առաջին տարիներու մէջ 80 լիրա, եւ մինչեւ անցեալ տարի ալ նպաստի գումարը, զոր կրկին վեցամսեայ կ'ընդունէինք կանոնաւորապէս, 90 օսմ. ոսկի էր, որուն 10 լիրան աղջկանց վարժարանին, 40 լիրան Լուսաւորչեան վարժարանին, եւ 40 լիրան ալ աղքատաց յատկացուած էր: Այս տարի, ուրախ ենք յայտնելու թէ Մելքոնեան եղբարք բարեհաճած են աւելի եւ աւելի արդիւնաւոր ընելու համար իրենց նպաստի գործը, յիշեալ գումարը բարձրացնել 120 օսմ. ոսկւոյ, եւ առաջին վեցամսեան ալ ղրկած են, որոյ բաշխումը նպաստաւորեալ հաստատութեանց, ըստ իրենց փափաքանաց, պիտի ըլլայ 30 ոսկի աղջկանց վարժարանին, 40 ոսկի աղքատաց հոգաբարձութեան եւ 50 ոսկի Ս. Լուսաւորչեան վարժարանին.»—Այս տեղեկութիւնները տալէ վերջ, Տրդատ եպիսկոպոս իր եւ նպաստաւորեալ հաստատութեանց շնորհակալութիւնն ու երախտագիտական զգացումները կը յայտնէ, ուղղուած Մելքոնեան էֆէնտիներու, որոնց ննջեցեալներուն հոգւոյն՝ ամէն տարի պատարագ կը մատուցուի արդէն Կեսարիոյ Ս. Կարապետ վանքին մէջ:

Ա. Ա.

ԳԻՏԱԿԱՆ ՆՈԹԵՐ

ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ՀԱՍԱԿԸ

Գրեթէ ընդհանուր առմամբ մեր ժողովուրդը սա կարծիքն է թէ օրուան բոլոր տեւողութեանը մէջ, առաւօտուն թէ երեկոյին, մարդկային հասակը կայուն վիճակ մը ունի: Սակայն պէտք է գիտնալ թէ այս կարծիքը բոլորովին սխալ է, կամ աւելի լաւ կ'ըլլայ ըսել, մտքերու պատրանք մըն է լոկ:

Մարդկային հասակը, մարդկային ծանրութեան նման փոփոխութեանց կ'ենթարկուի: Ամէնքս ալ գիտենք թէ մարդ մը երբ ճաշէն յետոյ կշռուի, ճաշէն առաջ ունեցած ծանրութենէն բաւական աւելի կը կշռէ: Նոյնպէս եթէ մէկը շատ աշխատի, ասդին անդին շատ վազվռտէ, իր բուն ծանրութենէն բաւական բան կը կորսնցնէ, մէկ խօսքով կը թեթեւնայ: Ինչպէս կը տեսնուի, մարդուս ծանրութիւնը օրուան մը մէջ փոփոխութիւններ կը կրէ: Ճիշդ այս ծանրութեան պէս մարդկային հասակն ալ օրուան մէջ շատ մը փոփոխութեանց կ'ենթարկուի:

Եսմոն-Պէռնարի նոր հնարած մէկ գործիքովը եթէ կարելի ըլլար մարդուս հասակը օրուան տարբեր ժամերուն մէջ չափել, օրինակի համար առաւօտուն դեռ անկողնէն նոր ելած ժամանակ եւ երեկոյին ալ պառկելու պահուն, այն ատեն պիտի տեսնէինք թէ մարդուս հասակին վրայ փոփոխութիւն մը առաջ եկած է: Մարդու մը ամէնէն բարձր հասակը մէկ օրուան մէջ կէսօրէն չորս ժամ առաջ է, իսկ ամէնէն կարճ հասակը երեկոյեան ժամը 8ին միջոցները (Ր. Ն.)· իրարմէ ունեցած տարբերութիւնը 1.5 սանթիմէթրի չափ հաշուուած է: Մարդկային հասակը՝ կատարուած աշխատութեանց համեմատ ալ փոփոխութիւններ կը կրէ: Այն մարդիկները որոնք քիչ կ'աշխատին ու միշտ հանգիստ կեանք մը կ'անցընեն, ամէնքն ալ իրենց հասակի բարձրութենէն բան մը կը կորսնցնեն: Ընդհակառակը, անոնք որոնք չափէն աւելի շատ կ'աշխատին, շատ կը քալեն, ոտքի վրայ շատ կը կենան, անոնք ալ օրուան մէջ բուն հասակէն 5.35 միլիմէթրի չափ կորուստ մը կ'ունենան:

Զինուորները, օրինակի համար, որ պատերազմի ատեն բնականէն աւելի շատ եւ արագ քալելու հարկադրուած են, եթէ ո եւ է ճակատամարտէ յետոյ կշռուին, հասակնին բաւական կարճցած է: Վերջին անգլօպուէրէ պատերազմին ժամանակ քանի մը գիտուններ այս մասին բաւական փորձեր կատարեցին, որոնց վրայ ատենին այնքան բաներ գրեցին լրագիրները. հետեւաբար չարժեր այդ մասին նորէն անդրադառնալ:

Ինչո՞ւ արդեօք մարդուս հասակը փոփոխութիւն մը կը կրէ չափազանց գործունէութենէ մը յետոյ: Ի՞նչ է ատոր պատճառը, պիտի հարցուի անշուշտ: Պատճառը շատ պարզ է: Երբ մարդու մը մարմինը ո եւ է պատճառաւ կը յոգնի, կը կքի, անիկա այլ եւս կը սկսի վատնել իր բոլոր ճարպերը եւ նիւթերը, իր ունեցած կռճիկները (cartilage) իրենց առաձգականութիւնը, եւ շարժական գործարանները զօրացնող նիւրջային եւ ճարպային բարձիկները իրենց կարծրութիւնը կը կորսնցնեն. ասոնցմէ զատ եթէ քունն ալ կանոնաւոր չըլլայ, այն ատեն բոլոր ասոնք իրարու հետ միացած՝ պատճառ կ'ըլլան հասակին իսկական բարձրութեան նուազման:

Հեծելանուորդ մը երբ պողպատեայ հեծելանիւին վրայ ըլլալով հանդերձ 30 քիլոմէթրի չափ ուղի կը կտրէ օրուան մը մէջ, երկու սանթիմէթրի չափ հասակէն կորուստ մը կ'ունենայ:

Տղայ մը, ծնած պահուն 490–510 միլիմէթր երկայնութիւն մը ունի մէջին հաշուով: Առաջին տարին հազիւ հազ քսան սանթիմէթրի չափ կը մեծնայ. եթէ իր ամբողջական աճման հետ բաղդատենք գրեթէ $1/16$ը ցոյց պիտի տայ: Երկրորդ տարուան մէջ, տասը սանթիմէթրի չափ կը մեծնայ եւ 4-5 տարեկանէն սկսեալ մինչեւ չափահասութեան տարիքը, տղու մը աճումը ամբողջականին հետ բաղդատելով $1/21$ը ցոյց կու տայ: Բացառութիւն ըլլալով, անոնցմէ զատ վաղահաս (précoce) եւ յապաղած (retardé) աճումներ ալ կ'ունենան:

Ընդհանրապէս մանչերը 11-12 տարեկանին աղջիկներէն աւելի խոշոր, հասակաւոր եւ աւելի ծանր կ'ըլլան: Բայց այդ տարիքէն սկսելով՝ աճումը իգական սեռի մէջ աւելի արագ կ'ըլլայ եւ կը տեւէ մինչեւ 15 տարու ըլլան: Այդ տարիքէն ետքը՝ մանչերը նորէն աղջիկներէն աւելի շուտ կը մեծնան, մինչ այս վերջինները ալ եւս կայուն վիճակ մը կ'ունենան: Այրերու համար՝ 22–25 տարիքը եւ աղջկանց համար, 15–18 տարիքը ծայրագոյն սահմանը նկատուած է: Տիւրանօ իր մէկ գիրքին մէջ այս խնդրին նկատմամբ բաւական ընդարձակօրէն խօսելէն յետոյ, ի մէջ այլոց ըսած է. «19 տարեկան աղջկան մը եւ 24 տարեկան մանչու մը մինչեւ կնքուած ամուսնութիւնը միայն գիտականօրէն ամուսնացում կրնայ սեպուիլ, եւ պէտք է որ ամէն մարդ այդ գիտականօրէն ամուսնացումին հետեւի: Եթէ այդ կանոնը ամենուն կողմէ յարգուի, ապագայ սերունդները զօրաւոր կ'ըլլան:»

Հմուտ բնախօսը շատ երկարօրէն խօսած է ամուսնական այդ կէտերուն նկատմամբ, բայց մենք մեր նիւթէն շեղած կ'ըլլանք կարծեմ, եթէ ատոնց վրայ անդրադառնանք: Մարդկային հասակը 25էն մինչեւ 50, կայուն վիճակ մը ունի, բայց 50էն, երբեմն 60էն յետոյ ա՛լ կը սկսի տակաւ կարճնալ: Սա ալ աւելցնենք թէ հասակի այդ կարճնալը բնաւ առնչութիւն չունի ողնայարի կորութեան հետ. նոյն իսկ կազմուռուն եւ բարձր հասակի տէր եղող ծերերու վրայ, որոնց ողնայարը ուղիղ է, հասակի այդ նուազումը տեսնուած է: Ինչ որ ալ ըլլայ սակայն, սա ակներեւ է թէ մարդ մինչեւ իր խոր ծերութեանը ատեն, իր բուն հասակի բարձրութենէն 4.5էն մինչեւ 7 սանթիմէթրի չափ կորուստ մը կ'ունենայ:

Կ. Տ. ԱԼԼԱՀՎԷՐՏԻ

ՔՐՈՆԻԿ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ

(ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի)

Վարդավառի հանդէսը.— Ձեռնադրութիւն.— Վարժարաններու հարցաքննութիւններ.— Երուսաղէմի առեւտրական վիճակը.— Անգլիոյ թագաւորին թագադրութեան առթիւ.— Օդերը:

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, 27 յուլիս

Վարդավառի տօնը կատարուեցաւ սովորական հանդէսով՝ իբրեւ աթոռապատական տօն: Շաբաթ իրիկուն եւ կիրակի առտու եկեղեցական արարողութեանց նախագահեց Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը: Իբրեւ աթոռապատական տօն, Ս. Յակոբեանց միաբանութիւնը, շաբաթ իրիկուն, բացառաբար, օրուան պատշաճ արարողութենէն ետք, կը կատարէ նաեւ Տեառնեղբայր Առաքելոյն յատուկ նախատօնակը: Առաք. Աթոռը զարդարուած է զանազան ծաղիկներով, մոմերով, կանթեղներով ու խաչերով: Ն. Բ. Սրբազնութիւնը թէ՛ շաբաթ իրիկուն եւ թէ կիրակի առտու՝ եկեղեցին աւարտելէն ետք, միաբանական հանդէսով առաջնորդուեցաւ Պատրիարքարան, ուր բոլոր միաբանութիւնը մեծարուեցաւ քաղցրաւենիներով ու վայելեց Ն. Ամենապատուութեան հայրական օրհնութիւնները եւ ջերմագին մաղթանքները, ի պայծառութիւն Ս. Աթոռին:

** Այս տարի Վարդավառի տօնը աւելի մեծ պայծառութիւն մը ունեցաւ վարդապետական կոչման ու ձեռնադրութեան հանդէսներովը՝ զորս կատարեց Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը՝ եռանդուն ոգեւորութեամբ մը, հակառակ իր անձնական տկարութեանը, որ ձեռնադրութենէն յետոյ քիչ մը սաստկանալով՝ պարտաւորեց Ն. Բ. Սրբազնութիւնը՝ բժշկական խորհուրդով, մէկ շաբաթէ աւելի, Պատրիարքարանի մէջ փակուիլ: Ուրախ ենք որ, հիմա, Ն. Սրբազնութիւնը իր սովորական առողջ վիճակը գտած է:

Ձեռնադրութեան հանդէսի պահուն, բաւական թուով Անգլիացիներ եւ Գերմանացիներ կային, որոնք հետաքրքրութեամբ կը դիտէին արարողութիւնները: Վեղարի կարգը նոյնպէս Ս. Պատրիարք Հայրը տուաւ՝ եկեղեցիի աւեանին վրայ, կիրակի իրիկուն, ժամերգութենէ աւարտումէն յետոյ: Վարդապետական կոչման առաջնորդող խարտափիլակութեան պաշտօնն ալ՝ պահուած էր, ըստ սովորութեան, Լուսարարապետ Տ. Սահակ Սրբազանի:

Թէպէտ նախընթաց թղթակցութեանս մէջ ըսած էի թէ եօթը սարկաւագներ պիտի ձեռնադրուէին, սակայն Ս. Յակոբեանց Միաբանութիւնը ունեցաւ նոյն օրը ութը միաբանակից վարդապետ եղբայրներ, որովհետեւ ձեռնադրելի սարկաւագներէն մէկը որ իր մօրը ուղեկցած էր իր ծննդավայրը, կրցաւ վերադառնալ եւ անանջատ մնալ իր օծակից եղբայրներէն:

Ձեռնադրուողներն են Բարեչ, Գէորգ, Գէորգ, Գրիգոր, Սարգիս, Սմբատ, Վաղարշակ, Երեմիա եւ Կարապետ աւագ—սարկաւագները՝ որոնք առանց անուան փոփոխութեան կոչուեցան կուսակրօն քահանայութեան աստիճանին:

Նորապսակ աբեղաները հիմա իրենց քառասնօրդական ապաշխարութեան մէջ են՝ զոր կը կատարեն Ս. Թէոդորոս եկեղեցիին մէջ՝ որուն ընդարձակ թաղը՝ որ իր բովանդակ յարակից սարաքաժանումներով, իրենց տրամադրութեանը տակ դրուած է: Հո՛ն առանձնացած են, հո՛ն կը կարդան, կ'աշխատին, կը նիրհեն, կը զարթնուն ու կ'ապաշխարեն, քառասնօրեայ պայմանաժամով՝ իբրեւ որոշ միաբանական խմբակ մը, առաւօտ երեկոյ աւուր պաշտաման ժամերգութիւնը ընելով Ս. Թէոդորոս եկեղեցիին մէջ: Ս. Պատրիարք Հօր կողմէ իրենց վրայ մանաւոր ուղեցոյց եւ հրահանգիչ կարգուած է ժամ-օրհնող Տ. Գրիգորիս վարդապետ: Նախկիններ ու վարդապետներ երբեմն կ'այցելեն նորապսակ հայրերը, կ'ոգեւորեն զանոնք իրենց ապաշխարութեան ժամերուն մէջ, յորդորականներ կ'ուղղեն՝ Եկեղեցիի ճշմարիտ վարդապետներ եւ միաբանութեան օժանդակ ու օգտակար անդամներ ըլլալու: Մենք ալ մեր սրտագին մաղթանքները խառնելով իրենցին՝ կը փափաքինք, ապագային մէջ, տեսնել զիրենք բոլորովին նոր մարդ՝ բարեմոյն զգացումներով եւ եկեղեցաւոր բարեմասնութիւններով օժտուած, մի՛շտ նախանձելի յաջս ամէնուն: Նորապսակ աբեղաները միշտ յիշելու են թէ՝ l'habit ne fait pas le moine (զգեստով մարդ աբեղայ չ'ըլլար):

** Ժառանգաւորաց եւ քաղաքի ազգ. երկսեռ վարժարաններու տարեկան հարցաքննութիւնները կատարուեցան յուլիս 15, Բշ. օրէն սկսեալ մինչեւ 26, ի բաց առեալ Վարդավառի կրկին տօնական օրերը: Բաւական յաջողակ էին աշակերտները իրենց աւանդուած ուսմանց եւ գիտութեանց մէջ: Ընթացաւարտներուն գրաբար թէ աշխարհաբար գրութիւններն ու ֆրանսերէնի եւ մաթեմաթիքական ուսմանց մէջ իրենց յառաջդիմութիւնները ոչ նուազ գնահատելի էին: Կը մնայ իրենց՝ վարժարանէն դուրս ալ մի՛շտ անոնցմով զբաղիլ ու ձեռքէ չթողուլ, ինչ որ դժուար է Երուսաղէմի միջավայրին համար, ուր Ս. Յարութեան, Ս. Ծննդեան եւն. սրբավայրերու սպասարկութիւնները շատ չեն հաշտուիր դպրոցաւարտ նորաբոյս երիտասարդներուն ուսումնական կեանքին, այլ է թէ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը՝ խորհրդակցութեամբ ձեռնհաս պաշտօնեաներու, այլապէս տնօրինութիւն մը ընէ այս վերջին ընթացաւարտներուն համար, որոնց մէջ, արդարեւ, կան տղաք, որոնք ապագայ կը խոստանան, եթէ դպրոցէն դուրս ալ, ժամանակ մը, լաւ խնամք տարուի իրենց: Ժառանգաւորաց վարժարանը այլ եւս երկու տարի յաջորդաբար ընթացաւարտ չունենար:

Աղջկանց վարժարանը, այս տարի, իբրաւամբ նոր ոգեւորութիւն մը ունէր,

---

ԹԵՐԹՕՆ (78)

ԴԱՏԱՐԿԱՊՈՐՏԸ

ԻԴ.

—Ինչո՞ւ համար կ'ուզէիր սպաննել զայն:

—Որովհետեւ ինքզինքը սիրցնել տուած էր Մարիանիքի... բայց բաւական է. կը խեղդուիմ:

—Շա՛տ լաւ. այսպէս իմ թելադրութեամբս գործած բոլոր արարքներուդ մասին պարզ եւ բնական շարժառիթ մը պիտի գտնես:

—Վստահ եղէք...

—Մնաց որ այս ամէնը ծանրակշիռ հանգամանք մը չունի, քանի որ ոչինչ յաջողած է:

—Բայց խիղճս դարձեալ հանդարտ չէ... ո՛հ, կը խեղդուիմ, ինչ տենդ է ասիկա...

—Խիղճդ հանդարտ չէ՛ մի, պարկեշտ Մալօ. հիմա խոստովանահայր մը բերել կու տանք անմիջապէս:

Էլիզապէթ զանգակը հնչեցուց եւ Պրիս իսկոյն երեւցաւ:

—Մալօ քահանայ մը կ'ուզէ, ըսաւ. շուտ բերել տուէք:

—Անմիջապէս, օրիորդ, պատասխանեց Պրիս, կեղծ խոնարհութիւն մը ընելով:

Պրիս պահ մը յետոյ յարեց.

—Ձիերը պատրաստ են, օրիորդ:

—Շատ լաւ, հիմա կը մեկնինք:

Էլիզապէթ յետոյ Մալոյի դառնալով, որ միշտ կը տքար, ըսաւ.

—Աւելի աղէկ կը զգաս ինքզինքդ, այնպէս չէ՞:

—Ո՛չ, պատասխանեց Մալօ, չոր ու հատկեալ ձայնով մը:

—Ջերմդ միշտ սաստի՞կ է:

—Այո՛, պատասխանեց Մալօ միեւնոյն շեշտով:

—Բան մը չե՞ս ուզեր:

—Ծարաւ եմ:

—Ծարա՞ւ ես մի, ըսաւ Էլիզապէթ սարսռալով:

—Այո՛, այո՛:

Էլիզապէթ դեղաջուր մը լեցուց գաւաթին մէջ, ուր գաղտնապէս պարպեց նաեւ պարունակութիւնը սրուակի մը զոր ձեռքը բռնած էր:

—Խմէ՛ սա դեղը, ըսաւ Էլիզապէթ երկարելով գաւաթը:

Մալօ մէկ ումպով կուլ տուաւ զայն: Պառաւ աղջիկը միտանիին վրայ դրաւ գաւաթը, ու վիրաւորը դիտելէ յետոյ տխրադին նայուածքով մը, տարօրինակ շեշտով մը յարեց.

—Հիմա խաղաղութեամբ հանգի՛ր, Մալօ: Ընդհուպ չպիտի տառապիս ալ եւս:

Էլիզապէթի գործածած շեշտն իսկ յայտնութիւն մըն էր: Իսկոյն կասկածի երթալով՝ Մալօ զարմացկոտ նայուածք մը նետեց Էլիզապէթի վրայ: Այդ զարմանքը սոսկումի փոխուեցաւ սակայն եւ սոսկումն ալ արհաւիրքի: Գերագոյն ճիգ մը ընելով՝ Մալօ պառկած տեղէն ելաւ եւ իր արմուկներուն վրայ կռթնեցաւ, հակառակ կրած իր ահռելի տառապանքներուն: Աչքերը շողարձակ ու բերանը փրփրած, գոչեց շչող ու ահարկու ձայնով մը.

—Օ՜հ, անզգա՛մ:

Հակառակ իր դժոխային պաղարիւնութեան, Էլիզապէթ ժգունեցաւ եւ քանի մը քայլ ընկրկեցաւ: Ձեռքին մէջ բռնած սրուակը գետին ինկաւ:

—Ինչ ըսել կ'ուզես, Մալօ, հարցուց անվստահ շեշտով մը:

—Օ՛ձ, սա ըսել կ'ուզեմ թէ թունաւորեցիր զիս:

—Ե՞ս:

—Վա՛տ արարած, ոտքերուդ առջեւ նայէ անգամ մը. թոյնը պարունակող սրուակը կը տեսնեմ:

—Կ'երդնում որ...

—Ես ալ կ'երդնում որ գործած ոճիրներդ պիտի քաւե՛ս:

Էլիզապէթի ատեն չձգելով որ ընդդիմանայ, Մալօ իսկոյն զանգակին թելը ձեռք առաւ եւ սկսաւ քաշել: Բայց ընդհուպ ինկաւ բարձին վրայ, աչքերը սեւեռուն եւ մարմինը անշարժ:

Պառաւ աղջիկը այն ատեն մօտեցաւ Մալոյի եւ պաղարիւն նայուածք մը նետելով անոր վրայ, մրմնջեց.

—Կարծածէս աւելի շուտ ազդեցութիւն գործեց:

Այդ պահուն Պրիս ներս մտաւ:

—Պատրաստ եմ, մեկնի՛նք, ըսաւ Էլիզապէթ, թող չտալով Պրիսի որ ներս մտնէ.

Օրիորդ Բրաթէնրօս գոցեց դուռը եւ բանալին առաւ: Պահ մը յետոյ, Պրիսի ընկերակցութեամբ, Էլիզապէթ կը սուրար ձիուն վրայ նստած: Տակաւին քառորդուան մը ճամբայ հազիւ առած, երկու հոգի, քարալինայով զինուած, Բըրաթէնրօս դղեակը մտան: Ասոնք Թիպիւրս եւ Լըկոէլլոն էին:

Դռնապանը նախ դժուարութիւն յարոյց զանոնք ներս առնելու համար, իր տիրուհիին բացակայութեան, բայց Թիպիւրսի խրոխտ շեշտին եւ առաջ բերած պատճառներուն առջեւ ստիպուեցաւ տեղի տալ: Այսպէս դռնապանը առաջնորդեց զանոնք Մալոյի սենեակը: Որքան մեծ եղաւ անոնց զարմանքը, երբ դրան առջեւ հասնելով՝ գոց գտան զայն, կրկնապէս կղպուած, բանալին եւ բանալին ալ վրայէն վերցուած: Թիպիւրսի եւ Լըկոէլլոյի անձկութիւնը ա՛լ աւելի սաստկացաւ, երբ զանգակին ձայնը լսեցին, որ ուժգնութեամբ կը հնչէր:

—Մալոյի սենեակին զանգակն է, ըսաւ դռնապանը ապշահար:

—Վստա՞հ էք:

—Կատարելապէս վստահ:

—Պէտք է խորտակել դուռը, յարեց Թիպիւրս:

Լըկոէլլոյի օգնութեամբ, Թիպիւրս ջանաց խորտակել դուռը, բայց անիկա համակ կաղնիէ շինուած ըլլալուն՝ շատ դիմացկուն էր, որով թափուած ճիգերը ի դերեւ ելան: Քանի մը գործիքներու միջոցաւ, Լըկոէլլօ փորձեց խորտակել փականքը, բայց չյաջողեցաւ: Այն ատեն դռնապանը ձեռք անցուց դղեակին բոլոր բանալիները եւ փորձեց զանոնք, բայց անոնցմէ ո՛չ մէկը բացաւ սենեակին դուռը: Զանգակը նորէն սկսաւ հնչել, ու քանի մը անգամ: Ուրաքանչիւր հնչիւն հետզհետէ կը տկարանար եւ չոր թրթռում մը միայն կը լսուէր, խոր հառաչի մը ընկերացած:

—Դո՞ւք էք Մալօ, հարցուց Դատարկապորտը:

Խուլ մրմունջ մը լսուեցաւ:

—Ներսը բանտարկուա՞ծ էք:

Զանգակի յամր հնչիւն մը, թեթեւ հառաչ մը միայն լսուեցաւ. կարծես թէ մահուան սարսուռներ էին ատոնք:

Թիպիւրս, Լըկոէլլօ եւ դռնապանը ահաբեկ երեւոյթ մը առին: Թիպիւրս քանի մը հարցումներ ալ ուղղելէ յետոյ, գոչեց:

—Պատուհանէն ներս մտնե՛նք:

(Շարունակելի)

թէ՛ աշակերտուհիներու թիւին առաւելութիւնովը իբրեւ 50 առ 100 քան նախորդ տարիները եւ թէ՛ յառաջդիմութեամբ տարրական ուսմանց, մանաւանդ կար ու ձեւի եւ ձեռագործի մէջ իբրեւ իննամեայ գոհունակ արդիւնք դաստիարակ–ուսուցչուհի Օր. Դինապարի եւ միւս ուսուցիչներուն, որոնք խղճի մտօք աշխատած են իրենց պաշտօնին մէջ։

Քաղաքացի մանկանց ազգ. վարժարանն ալ բաղդատմամբ նախընթաց տարիներու յուսալից էր այս տարի։

Նկատելի է միայն թէ Ժառանգաւորաց վարժարանը, իր ուսմանց բազմազան ծրագրին մէջ տոմարակալութեան անունը բնաւ չէ յիշած մինչեւ ցայսօր։ Միթէ նուա՞զ կարեւոր է այս ուսումը քան ալճէպրայի ոլորտապտոյտ հաւասարութիւնները՝ որոնք ա՛յնքան անհաւասար են վարդապետական պաշտօնին որքան չէ տոմարակալութիւնը Երուսաղէմի Ս. Յակոբեանց միաբանի մը համար, որուն կախին ու վէճը միշտ հաշիւներու չուրջը կը դառնայ։ Յուսալից ենք որ ուշադրութենէ չի վրիպիր մեր այս կարեւոր առաջարկը յօգուտ ապագայ միաբաններու։

⁂ Մինչդեռ անցեալ տարի ջուրի սոսկալի նուազութեան առթիւ Երուսաղէմ չափազանց կը տառապէր, այս տարի ոչ նուազ կը նեղուի առեւտրական գործերու դադարմամբը։ Եգիպտական քոլէրային եւ երկարաձիգ քարանթիններուն առթիւ երթեւեկը բոլորովին դադրած է։ Հիւրանոցները թափուր կը մնան հիւրերէ՝ հակառակ իրենց տարեկան բազմածախս վիճակին։ Եթէ այսպէս շարունակէ տակաւին, աղքատութիւնը որ արդէն տիրած է քաղաքին մէջ, աւելի պիտի բազմապատկի։ Տէ՛ր Աստուած որ իրաց այս վիճակը վերջ գտնէր ընդհուպ։

⁂ Օգոստոս 9ին (Ը. Ե.) կատարուեցաւ Անգլիոյ Թագաւորին Թագադրութեան հանդէսը։ Այս առթիւ քաղաքիս հիւպատոսարանները եւ կառավարական դրօշակները պարզուած էին։ Գոհաբանական հանդիսաւոր աղօթքներ կարդացուեցան տեղւոյս անկլիքան եկեղեցիին մէջ՝ ուր պաշտօնապէս ու իր շքախմբով ներկայ կը գտնուէր անգլիական հիւպատոս Պ. Տիքսըն։

⁂ Օդերը չափազանց տաք են։ Ջերմութիւնը հասած է արեւու մէջ մինչեւ 38° սանդիկրատ, իսկ սենեակներու մէջ մինչեւ 30°–32°։

Վ.ՐՕՑՐ

Արտաքին Լուրեր

ՊՕԷՐ ԶՕՐԱՎԱՐՆԵՐԸ

Լոնտոնէն մեկնում.— Դէպի Ռոթերտամ.— Զեկոյց մը.— Հոլանտայի մէջ։

Լոնտոն, 18 օգոստոս.— Պոէր զօրավարները չկրնալով տեսնել Անգլիոյ նախարարները, եւ չուզելով շատ յետաձգել Լուքաս Մէյէրի յուղարկաւորութիւնը, որոշեցին այսօր մեկնիլ Լոնտոնէն։ Ճամբայ ելլելու ժամը գաղտնի պահուած ըլլալով, շատ քիչ բազմութիւն կար։ Այս լրիկուն երկու խոշոր կառքեր կեցած էին անոնց բնակած օթէլին առջեւ։ Տէվէթի քարտուղարէն՝ Պ. Վան Բէմէլէն զատ, զօրավարները, իրենց կիները, ազգականները ու քարտուղարները նստեցան այդ կառքերը. ուղղակի Ֆէնչըրչ–Սթրիթի կայարանը գացին եւ անկէ չոգեկառքով ճամբայ ելան դէպի Պլէքուոլ, ուրկէ հոլանտական Պաքավիէ Գ. շոգենաւով Ռոթերտամ ուղեւորեցան։ Վաղը կէսօրին մօտ հոն կը հասնին, յարմար ժամանակի մը՝ իրենց ի պատիւ ըլլալիք ընդունելութեանց համար։ Ռոթերտամէն Պրիւսէլ պիտի ուղեւորին։ Սոյդ աղբիւրէ առնուած լուրերու նայելով, պոէր զօրավարները, յառաջիկայ շաբթուն սկիզբները, Լոնտոն պիտի դառնան։ Պոէր զօրավարները իրենց անձնական գործերը, որոնց մէջ են Լուքաս Մէյէրի յուղարկաւորութիւնը եւ Քրիւկէր նախագահին տրուելիք այցելութիւնը, կատարելէ ետքը, պիտի սահմանեն Անգլիոյ եւ ցամաքային Եւրոպայի մէջ իրենց կատարելիք ուղեւորութեանց ծրագիրը։ Կ'երեւայ թէ Լոնտոնի մէջ բաւական խոշոր գումարներու համար խոստումներ եւ չէքեր ստացուած են. կը յուսացուի որ Անգլիոյ մէջ խիստ կարեւոր գումարներ պիտի հաւաքուին։ Պոէր զօրավարները երբ Լոնտոն դառնան, Անգլիոյ նախարարներուն պիտի ներկայանան։

—Ռիւթէրի գործակալութիւնը, Լոնտոնի Թրանսվալեան նախկին ընդհանուր հիւպատոս Պ. Մոնթակու Հուայթի պահանջումին վրայ, զեկոյց մը կը հրատարակէ զոր մամուլին հաղորդելու համար, կ'ըսէ, արտօնուեր է Պոթայի, Տէվէթի ու Տըլարիի կողմէ։ Աւասիկ այդ զեկոյցը.

«Պոթա, Տէվէթ ու Տըլարի զօրավարները, Պ. Աբրահամ Ֆիշէրի ու իրենց ապայակոյտին հետ, ժամը 5ին Լոնտոնէն ճամբայ ելան Ռոթերտամ երթալու Պաքավիէ Գ. շոգենաւով զոր հոլանտական շոգենաւային Ընկերութիւնը անոնց տրամադրութեանը տակ դրած է։ Զօրավարները ցամաքային Եւրոպա կ'երթան ողջունելու Պ. Պ. Քրիւկէրը ու Շթայնը եւ ներկայ գտնուելու Լուքաս Մէյէրի յուղարկաւորութեան։ Մտադիր են մօտերս Լոնտոն դառնալ զանազան գործերու կարգադրութեանը համար, սակայն վերջնական ծրագիր մը չեն որոշած։ Զօրավարները, Լոնտոնի մէջ անցուցած կարճ ժամանակամիջոցին ատեն, շատ մը հրաւէրներ եւ բարի գալստեան մաղթանքներ ստացան՝ որոնց համար շատ զգածուած են։ Կը յուսան թէ նկատողութեան առնելով Լոնտոն մնալնուն կարճատեւութիւնը եւ իրենց աճապարանօք մեկնումը, պիտի ներուի իրենց, եթէ քաղաքավարական այդ արտայայտութեանց մէկ քանին անպատասխանի մնայ։»

Լա Հէ.— Պոէր զօրավարները, վաղը, կէսօրէն քիչ առաջ, Լա Հէ կը սպասուին։ Պ. Պ. Վոլմարանս ու Վէսէլս Մասի գետաբերանէն պիտի դիմաւորեն զանոնք եւ մինչեւ Ռոթերտամ պիտի ուղեկցին։ Լա Հէի մէջ պաշտօնական ընդունելութիւն պիտի չկատարուի, բայց Հարաւային Ափրիկէի Ընկերակցութեան յանձնաժողովը երկաթուղիի կայարանին մէջ բարի գալուստ պիտի մաղթէ պոէր զօրավարներուն, որոնք Պ. Պ. Քրիւկէրի ու Շթայնի այցելելէ առաջ, հոլանտական ուրիշ քաղաք պիտի չայցելեն։

ՍՊԻԹՀԷՏԻ ՄԷՋ

Նոր նաւահանդէս մը.— Օդին գէշութիւնը։

Լոնտոն, 18 օգոստոս.— Էտուարտ թագաւորը, այսօր, նորէն աչքէ անցուց Սպիթհէտի մէջ հաւաքուած նաւատորմը. դժբաղդաբար օդին գէշութեան հետեւանքով ռազմափորձերուն ամէնէն կարեւոր մասերը յապաւուեցան, ինչ որ յուսախաբութիւն պատճառեց հոն հաւաքուած բազմութեան, որ եկած էր ներկայ գտնուիլ ծովային շքեղ հանդէսի մը։ Կէսօրին մօտ, արքայական զբօսանաւը Փօրթսմութէն ճամբայ ելաւ։ Օզպորն ու Էլպա զբօսանաւերը եւ Աւստրալիա եղբայրանաւը անոր կը հետեւէին։ Վիքթորիա–էնտ–Ալպերդ երբ մօտեցաւ, թնդանօթները սկսան գոռալ։ Արքայական զբօսանաւը եւ միւս նաւերը անցան մարտանաւերուն միջեւէն։ Այդ միջոցին բոլոր մարտանաւերը սկսան միահամուռ յառաջանալ դէպ ի նաւահանգիստին մուտքը։ Թագաւորը, ծովակալի համազգեստով, կը պատասխանէր՝ իւրաքանչիւր նաւէ տրուած ողջոյնին։ Արքայական զբօսանաւը, նաւատորմին գիծէն ելլելէ ետքը, փութով ուղղուեցաւ դէպ ի այն խարսխարանը, ուր պիտի սպասէ նաւատորմին անցքին։ Նաւատորմը երկու կարգի բաժնուած, փառայեղ անցք մը կատարեց զբօսանաւին երկու կողմերէն եւ անհետացաւ մշուշին մէջ։ Յետոյ եկան օտար մարտանաւերը որոնք անցած ատեննին ողջունեցին Թագաւորը։ Արքայական զբօսանաւը յետոյ Քօուզ դարձաւ։ Թագադրութեան հանդէսին նաւային մասը աւարտած էր։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Վիքթոր Հիւկոյի արձանը.— Առեւտրական նախարարին ճառը.— Զօրահանդէսները.— Կատու ուտողը։

Բարիզ, 17 օգոստոս.— Ֆրանսայի առեւտրական նախարար Պ. Թրույեօ Վիքթոր Հիւկոյի արձանին բացումը կատարած ատեն ճառ մը խօսելով ըսաւ.—«Կառավարութիւնը ներկայացնող նախարարին դերը Վիքթոր Հիւկոյի գովեստը ընելու մէջ չի կայանար իբրեւ գրագէտ, քանաստեղծ, փիլիսոփայ ու պատմաբան։ Այդ դրուատիքները ճարտարախօս ձայներու միջոցաւ եղան 1902 փետրուարին, հարիւրամեայ տարեդարձին առթիւ։ Կառավարութեան դերը այսօր կը պահանջէ իր որդիական սէրը ու ջերմեռանդ երախտագիտութիւնը յայտնել Վիքթոր Հիւկոյի։ Հիւկօ իբրեւ երիտասարդութեան դաստիարակը եղաւ 1870էն առաջ։ Հիմակուան երիտասարդութիւնը անոր կը պարտի իր այժմու կացութիւնը։ Ապագան ցոյց պիտի տայ Հիւկոյի կատարած գրական գործը որ յաւիտեան պիտի մնայ։»

—Նախագահ Պ. Լուպէ նկատողութեան առնելով յուլիս 14ի տօնին առթիւ կատարուած զօրահանդէսին ատեն պատահած արեւահարի դէպքերը եւ ուրիշ արկածները, նախաձեռնութիւնը ստանձնեց վերցնելու այն զօրահանդէսները որոնցմով սովորաբար կը փակուին մեծ մարզանքները։ Ընդհանուր կարծիքի մը նայելով, մեծ յոյս կայ որ նախագահին այդ փափաքը իրականութիւն պիտի դառնէ։

—Բարիզի մէկ թաղին վաճառականները ու բնակիչները ժամանակէ մը ի վեր կը տեսնէին թէ իրենց կատուները կ'անհետանան։ Մարդ մը որ մինչեւ հիմա կը ծողոպրէր եղած խուզարկութիւններէն, կատուի կատաղի որսորդութիւն մը կը կատարէր։ Անցեալ օր մէկ քանի ոստիկաններ Իդալի պողոտային մէկ շէնքին առջեւ տեսան կատուի գլուխներ նոր կտրուած եւ մորթեր. դռնապանը ու դրացիները հարցաքննելով իմացան թէ կատուները սպաննողն է Հանրի Վարէ անուն անձը, 27 տարեկան։ Այդ երիտասարդը ոստիկանութեան պահականոցը տարուելով հարցաքննութեան ենթարկուեցաւ։ Ոստիկանութեան կատարած քննութենէն հաստատուեցաւ որ Հանրի Վարէ կատուի միսով կը սնանէր եւ անոնց մորթը կը ծախէր դեղագործներուն։ Մէկ ամսուան մէջ երեք հարիւր կատուներ զոհ գացած են անոր վայրագութեան։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Ոգելից ըմպելիներ.— Ելմտական նախարարութեան վիճակագրութիւնը.— Բարեգործական Ընկերութիւն մը.— Նորածին մանուկներ.— Մասուտակի գործարաններ.— Հրեաներ Մանչուրիոյ մէջ։

Պետերսպուրկ, 18 օգոստ.— Ռուսիոյ ելմտական նախարարութեան պատրաստած մէկ տեղեկագրէն կ'երեւայ թէ Ռուսիոյ մէջ ամէնէն աւելի ոգելից ըմպելի սպառող տեղերն են Կովկաս եւ Պաքուի նաւթահանքերու գործաւորները։ Հաշուեղած է թէ իւրաքանչիւր մարդու օրական 10—12 գաւաթ օղի, 3—4 գաւաթ գարեջուր եւ 4—5 գաւաթ գինի կ'իյնայ։ Ռուսիոյ կեդրոնական մասերուն մէջ, ուր ոգելից ըմպելիներու գործածութիւնը այնքան զարգացած է, այդչափ սպառում չկայ։

—Պետերսպուրկի մէջ մօտերս պիտի սկսի գործել բարեգործական Ընկերութիւն մը որ կը բաղկանայ ընտրեալ անձերէ եւ բժիշկներէ։ Նպատակ ունի օգնելու այն չքաւոր մայրերուն՝ որոնք անկարող են անձամբ սնուցանել իրենց փոքրիկ զաւակները, գործաւորական աշխատութիւններով զբաղած ըլլալնուն համար։ Ընկերութիւնը ալպեան այծեր բերել տուեր է եւ մտադիր է անոնց միջոցաւ սնուցանել նորածին մանուկները, այծի կաթ տալով անոնց։ Ընկերութեան նախաձեռնութիւնը ունեցած է Կուպերտ անուն բժիշկ մը։

—Անդրկովկասի եւ Թիֆլիսի շրջանակներուն մասուտակի գործարանները քիչ ատենէն ամերիկեան սէնտիքայի մը ձեռքը պիտի անցնին։ Այդ գործարանները Ռուսիոյ մէջ գոյութիւն ունին 1886էն ի վեր եւ անոնց արտադրութիւնը հետզհետէ կը բազմանայ։ Նոր սէնտիքային գլխաւոր վարիչներն են Միլլէր եւ Պիթէրհաուզ՝ որոնք Ժողէֆ Բլիսի եւ Ընկերութեան գործարանները գնած են եօթը միլիոն տոլարի։

—Ռուս լրագիրները կը հաստատեն այն լուրը թէ Հրեաներուն արգիլուած է Մանչուրիա բնակիլ։ Երկաթուղիի կայարանին մէջ բաւական դժուարութիւններ կը պատահին Մայրագոյն Արեւելք երթալիք Հրեաներուն հետ։ Մանչուրիա երթալու համար միայն այն Հրեաներուն թոյլ կը տրուի՝ որոնք օտար անցագրերով կը ճամբորդեն։

ՎԷՆԵԶՈՒԷԼԱ

Պուէրթօ–Քապէլլօ.— Գերմաններ եւ Աւստրիացիներ.— Քաստրօ նախագահը.— Հակառակորդը։

Վիեննա, 18 օգոստոս.— Մինչեւ հասնի այն լուրը թէ Ռոլանտօ եւ Մոնակաս զօրավարները գրաւած են Քարաքաս՝ Վէնէզուէլայի մայրաքաղաքը, շահագրգռող կառավարութեանց ուշադրութիւնը այս միջոցիս սեւեռած է Պուէրթօ–Քապէլլոյի վրայ՝ որ Վէնէզուէլայի ամէնէն կարեւոր նաւահանգիստն է։ Շատ ցած թերակղզիի մը վրայ շինուած է եւ ունի 14,000 բնակիչ։ Նաւահանգիստը ընդարձակ է, խորունկ եւ կատարելապէս պատսպարուած։ Նաւահանգիստին մուտքը կը պաշտպանեն Լիպէրթատոր ամրոցը եւ քանի մը խոշոր թնդանօթներ։ Պուէրթօ–Քապէլլոյի մէջ ամէնէն աւելի բազմաթիւ են գերմանական վաճառատուները, եւ ընդհանրապէս ամէնէն կարեւորները, վասն զի մեծ մասը այն յիսուն միլիոն մարքին զոր գերման վաճառականներ կը գործածեն Վէնէզուէլայի մէջ, կ'իյնայ Պուէրթօ–Քապէլլոյի, ուր Աւստրիա–Հունգարիա ալ հիւպատոս մը ունի։ Գերմանիացիները եւ Աւստրիացիները որ այդ երկրին ամէն կողմերը քլիւպներ, երաժշտական Ընկերութիւններ եւ այլն կազմած են, բնիկներուն կողմէ շատ կը յարգուին։ Նախագահ Ջիփրիանօ Քասթրօ շատ դժուարին կացութեան մէջ կը գտնուի եւ յաջողութեան հաւանականութիւնը շատ քիչ է իր հակառակորդին՝ Պ. Մաթօսի յաջողութեանց հանդէպ։ Պ. Քասթրօ եթէ վերջնական ձախողում մը ունենայ, յայտնի չէ թէ ի՛նչ պիտի ըլլայ։ Ռոլանտօ զօրավարը որ Պ. Մաթօսի ընկերն է եւ Կուէրա զօրավարը որ նախորդ նախագահ Քրէսպոյի կուսակցութենէն է, միթէ պիտի քաշուին ի նպաստ Պ. Մաթօսի։ Միթէ պահպանողականները Պ. Քասթրոյի նախկին բարեկամ Պ. Հէյնանտէ՞զը պիտի ընտրեն։ Այդ մասին դեռ կարելի չէ բան մը ըսել, բայց լուծումը մօտ է։

ԱՒՍՏՐԻԱ–ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

Ընկերվարականներու համաժողովը.— Երկու լրտեսներու ձերբակալումը.— Բրոֆէսորի մը մահը.— Քաղաքի մը անունը փոխուած։

Վիեննա, 19 օգոստոս.— Աւստրիացի ընկերվարականներու համաժողովը, որ Օրիկի մէջ կը գումարուի, երէկ, իր երրորդ եւ վերջին նիստը ըրաւ։ Կուսակցապետ տոքթ. Ատլէր բանախօսութիւն մը արտասանեց, որ բաւական նպաստաւոր էր Քէրպէրի նախարարութեան։ Պ. Քէրպէր ընկերվարական տեսութեանց դէմ մղած պայքարին մէջ խիստ ըլլալով հանդերձ՝ գէթ սա արժանիքը ունի որ նուազ խիստ միջոցներ ի գործ կը դնէ անոնց նկատմամբ։ Գալով ընկերվարականներու միութեան խնդրին ուրիշ ոչ–ընկերվարական կուսակցութեանց հետ, տոքթ. Ատլէր դէմ չխօսեցաւ։ Համաժողովն ալ համամիտ գտնուեցաւ եւ մերժեց քուէարկել առաջարկ մը, որուն համաձայն չէր ընդունուեր համաձայնութիւն մը գոյացնել ո եւ է կուսակցութեան հետ։ Համաժողովը նաեւ միաձայնութեամբ քուէարկեց առաջարկ մը, ի նպաստ ժողովրդային քուէարկութեան եւ ընտրական անիրաւութեանց ջնջումին։ Համաժողովը որոշում մըն ալ քուէարկեց, որպէս զի կարելի եղած ամէն միջոցներով մղում տրուի, Խորհրդարանին յառաջիկայ նստաշրջանին մէջ քուէարկելու մամուլի բարուքման օրէնք մը։

—Բրչեմիսլի (Կալիչիա) մէջ երկու հոգի ձերբակալուեր են, որոնք երկու տարիէ ի վեր լրտեսութիւն կ'ընէին Ռուսիոյ հաշւոյն։ Այդ երկու հոգիներն են ճաշարանապետ մը ու ոստիկանութեան նախկին պաշտօնեայ մը։ Ճաշարանապետը բացի ճաշարանէն, խաղարան մըն ալ կը բանեցնէր, ուր ենթասպաներ կը յաճախէին, որոնք լրտեսութիւն ի գործ կը դնէին։ Պահակազօրքէն քանի մը ենթասպաներ ձերբակալուեր են այս գործին պատճառաւ։

—Վիեննայի համալսարանին նախկին բրոֆէսոր, Լէոբոլտ Շէնք, որ 1898ին, շատ խօսեցնել տուած էր իր վրայ, վերջերս յանկարծ մեռեր է վաթսուներկու տարեկան հասակին մէջ։ Բրոֆէսէօրը սա տեսութիւնը կը պարզէր թէ կարելի էր ծնելիք տղոց սեռին վրայ ազդել, յղութեան շրջանին, մօր տրուելիք սննդառութեան շնորհիւ։ Բրոֆէսէօրը որ Հունգարիոյ մէջ ծնած էր, ուսմանց շրջանը փայլուն կերպով աւարտելէն յետոյ, 1873ին, սաղմնաբանութեան դասախօս կարգուեցաւ Վիեննայի համալսարանին մէջ։ Բաւական հրատարակութեանց հեղինակ, ծնելիք տղոց սեռի փոփոխման պարզած տեսութեամբ, բրոֆէսէօրը ընդդիմութեան բաղխեցաւ գիտական աշխարհին մէջ, ինչ որ հարկադրեց զինքը հրաժարական տալու։

— Հէրմանշթատ (Թրանսիլվանիա) Թաղապետական Խորհուրդին մէջ, Նախագահը կարդաց նախարարական որոշմնագիր մը, որուն համաձայն, Հէրմանշթատ քաղաքը հունգարական Նակի Զէպէն անունով պիտի կոչուի պաշտօնական թուղթերու մէջ։ Թաղապետական Խորհուրդը լսելէ յետոյ այդ որոշմնագիրը, ցաւ յայտներ է խմբովին։ Անդամներէն մէկը խօսք առնելով ըսեր է թէ Հէրմանշթատ անունը երկար ատեն պիտի ապրի, անմոռաց մնալով, հակառակ հունգարական նոր անունին։

Ք Ո Ւ Պ Ա

Լուսաւոր երեւոյթներ Քուպայի մէջ.— Նոր փոխառութիւն.— Մահեր.— Նորընտիր Ֆրանսական դեսպանին բանախօսութիւնը։

Մարթինիքի Բէլէ լերան ժայթքումը Քուպայի մէջ առաջ բերեր է լուսաւոր երեւոյթներ, նման 1883ին նշմարուած երեւոյթներուն, Քրաքաթօա կղզիին հրաբխային ժայթքումէն յետոյ։ Արեւածագին, բարձր ոլորտներու մէջ առկախ գտնուող փոշիները առաջ կը բերեն արտակարգ լուսաւորումներ՝ հովանոցի ձեւով, եզերուած վարդագոյն, կանաչ զմրուխտ եւ բոսորագոյն երանգներով։ Զարմանալի չպիտի ըլլար, եթէ Բարիզի մէջ ալ այդ տեսարանները նշմարուէին։ Արդարեւ, 1883 նոյեմբեր 26 եւ 27ին, նմանօրինակ երեւոյթներ պատահեցան հոն, արդիւնք Քրաքաթօայի հրաբխային ժայթքումներուն։

—Քուպայի Խորհրդարանը երկու փոխառութիւններ կնքած է. մէկը 4 միլիոն բիասթրի, երկրագործութեան նպաստելու համար եւ 35 միլիոն բիասթրի, փրկարար բանակին թոշակները վճարելու համար։ Կը մնայ դրամ ու երաշխաւորութիւն գտնել, տոկոսի վճարման համար։ Խորհրդարանը յարմար դատած է արտօնել հանրապետութեան նախագահը, մաքսերը աւելցնելու սննդաբերքերուն եւ ուրիշ առաջնակարգ նիւթերու վրայ, հարիւրին 25, 50, 70, 100 եւ 333 համեմատութեամբ։ Շաքարի տագնապին առաջքը առնելու համար, նախ անհրաժեշտ եղածը աժան ապրուստն է, որպէս զի շաքարեղէգը՝ ճակնդեղի դէմ մղած իր պայքարին մէջ յաջողի եւ կարելի ըլլայ զեղչել թոշակները, այնպիսի համեմատութեամբ որ գործաւորը կարենայ ապրիլ։ Բայց եթէ ապրուստը սղի, գործաւորները թոշակի յաւելում մը պիտի պահանջեն, ինչ որ պիտի փճացնէ փոխառութեան առաջ բերած օգուտը։

—Ֆրանսական դեսպան Պ. Պրիւէրթ իր յանձնարարագիրները մատոյց Հանրապետութեան նախագահին, հանդիսաւոր ընդունելութեամբ, ուր բանախօսութիւններ ու սովորական մեծարանքներ եղան։ Ֆրանսական դեսպանը իր բանախօսութեան մէջ ի վեր հանեց սա պարագան թէ շատ մը Քուպացիներ Բարիզի մէջ ուսում առած են եւ կ'առնեն, թէ անոնցմէ շատերը բժիշկի ու ճարտարագէտի վկայական ստացած են։ Դեսպանը յոյս յայտնեց որ Քուպա գտնուող Ֆրանսացիներն ալ ամէն դիւրութիւն պիտի գտնեն, իրենց առեւտրական յարաբերութեանց ծաւալման համար։

ՀՐԱԲԽԱՅԻՆ ԺԱՅԹՔՈՒՄ

Ճաբոնի մէջ.— Կղզիի մը փճացումը.— Բորբոքեալ խառնարանը։

Եոքոհամա, 18 օգոստոս.— Թորի–Շիմա փոքր կղզին որ կղզեխումբի մը մասը կը կազմէ, Պօնէն կղզիներուն եւ Ճաբոնի մէջտեղը, օգոստոս 13ին ու 15ին պատահած հրաբխային ժայթքումի մը հետեւանքով բնաջինջ եղեր է։ Թորի–Շիմա ունէր հարիւր յիսուն բնակիչ որոնց ամէնէն փոքր հետքը անգամ չկայ հիմա։ Բնաւ տարակոյս չկայ թէ ամէնքն ալ բնաջինջ եղած են, ժողովուրդին մեծ մասը կ'աշխատէր թռչունի ծիրտերու մթերանոցներուն մէջ։ Կղզին ծածկուած է հրաբխային բեկորներով. բոլոր տուները հիմնայատակ կործանուած են։ Հրաբուխի բորբոքումը միշտ կը շարունակէ. նոյնը կ'ըլլայ նաեւ ծովին տակէն։ Անկարելի է կղզին մօտենալ, վասն զի նաւերու համար մեծ վտանգ կայ։

ԾԽԱԽՈՏԻ ՌԷԺԻՆ

ԱԶԴ.— Պաշտօնի համար եղած բազմաթիւ խնդրանքներու հետեւանօք, որոնց թիւը օրէ օր կը շատնայ, Ռէժիի ընդհանուր տնօրէնութիւնը պարտք կը զգայ լրագիրներու միջոցաւ ծանուցանել թէ չի կրնար նկատի առնել եղած խնդրանքները, Ռէժիի վարչութեան մէջ եղած պաշտօններու խճողումին պատճառաւ։ 3—3

Ներքին Լուրեր

ՍԷԼԱՄԼԸՔԸ արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ Համիտիէ մզկիթին մէջ։ Վեհ. Սուլթանը կէս օրին նոյն մզկիթը գնաց փառաւոր հանդէսով եւ ուրբաթի աղօթքը կատարելէ ետքը կայս. պալատ դարձաւ։ Հիւրանոցին մէջ կը գտնուէին Աւստրիոյ դեսպանը, Վիւրթէմպէրկի իշխանը, Ամերիկայի դեսպանը, Վիէննայի ամերիկեան դեսպանը, Պարսից դեսպանը, Շուէտ–Նորվէկիոյ դեսպանը ու մէկ հիւրը, ֆրանսական դեսպանատան առաջին թարգմանը, Ճաբոնցի երկու սպաներ եւ դեսպանատուններէն յանձնարարուած տասնըութ հիւրեր։ Ներկաներէն ոմանք սենեկապետ Էմին պէյի միջոցաւ արժանացան կայս. մեծարանաց։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՅՑՈՒՄ.—«Երէկ, ուրբաթ, Սէլամլըքի արարողութենէն ետքը, Վեհ. Սուլթանին կողմէ շնորհուած արտօնութեամբ, Աւստրիոյ–Հունգարիոյ դեսպան Պառոն ֆոն Քալիչէ պատիւ ունեցաւ ոչ–պաշտօնապէս ներկայանալու Ն. Վեհափառութեան։ Յետոյ Պարսից դեսպան Էրֆա–իւտ–Տէօվլէ Ճէնապը Էչրէֆ իշխան Միրզա Րիզա խան ալ ոչ–պաշտօնապէս՝ Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու պատիւը ունենալով, Ն. Վեհափառութեան մատոյց Պարսից Վեհ. Շահին կողմէ նուիրուած ու ղրկուած երեք նժոյգները։»

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆ.— Ինչպէս ծանուցուեցաւ, Պարսից Շահին կողմէ Վեհ. Սուլթանին նուիրուած երեք նժոյգներ Կ. Պոլիս բերուեցան։ Երէկ Պարսից դեսպան իշխան Միրզա Րիզա խան, Պարսկաստանի նաւահանգիստի ու մաքսատան վերատեսուչ Պ. Ժօրժ Նոս, դեսպանատան առաջին թարգման Միրզա Յովհաննէս խան, թարգման Մէհմէտ Ալի խան եւ ձիերը Կ. Պոլիս բերող Հաճի Պապա խան Պոլսոյ պարսկական դեսպանատունէն կայս. պալատ տարին այդ ձիերը որոնք թանկագին չուլերով զարդարուած էին։ Դեսպանը ու հետեւորդները հիւրանոցէն դիտեցին Սէլամլըքի արարողութիւնը եւ արժանացան կայս. մեծարանաց։ Սէլամլըքի արարողութենէն ետքը, դեսպանին, հետեւորդներուն եւ կայս. սպասաւորներուն տնօրէն Ֆաիք փաշայի ներկայութեանը, այդ ձիերը մատուցուեցան Վեհ. Սուլթանին որ բարեհաճեցաւ զանոնք աչքէ անցընել եւ հրամայեց որ կայս. ախոռատունները տարուին։ Ապա, Վեհ. Սուլթանին կողմէ շնորհուած արտօնութեամբ, Պարսից դեսպանը պատիւ ունեցաւ Ն. Վեհափառութեան ներկայանալու։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱ.— Ինչպէս երէկ ծանուցուած էր, Վեհ. Սուլթանը բարեհաճեցաւ Լիաքաթի ոսկի շքադրամ շնորհել Անգլիոյ Թագաւորը դարմանող բժիշկներուն՝ Սըր Թոմաս Պէրլոուի, Սըր Ֆրէնսիս Լէքինկի եւ Սըր Ֆրէտէրիք Թրիվսի։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ.— Հայտար Փաշայի մէջ կառուցուած բժշկական վարժարանի նոր շէնքին շինութիւնը աւարտելու վրայ ըլլալով, անոր բանալիները Վեհ. Սուլթանին պիտի մատուցուին, Ն. Վեհափառութեան գահակալութեան տարեդարձին օրը։ Սպարապետի Դիւան մէջ քանի մը օրէ ի վեր արուեստաւորներ կը շինեն այդ բանալիները՝ որոնք խիստ գեղակերտ ու նրբարուեստ պիտի ըլլան։

ԻՏԱԼԱԿԱՆ ԳԱՂԹԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ.— Կ. Պոլսոյ իտալական գաղթականութիւնը կը պատրաստուի շքեղ ընդունելութիւն մը ընել Միջերկրականի իտալական նաւաբաժնին հրամանատար Բալումպօ դէր–ծովակալին որ օգոստոս 15/28ին Կ. Պոլիս պիտի գայ՝ Վեհ. Սուլթանին մատուցանելու Իտալիոյ Թագաւորին ղրկած նուէրները։ Իտալական բարեգործական, Սոցիէթա Օբէրաիա եւ Տանթէ Ալիկիէրի Ընկերութիւնները գումարում մը ունենալով, որոշեցին դէր–ծովակալին ի պատիւ սեղան մը տալ Սոցիէթա Օբէրաիայի սրահին մէջ։ Որոշուեցաւ նաեւ որ իտալական գաղթականութեան երեւելիները նաւաձիգ շոգենաւով մը Մարմարայի մէջ դիմաւորելու երթան Բալումպօ դէր–ծովակալին։ Այդ առթիւ հանգանակութիւն մը ձեռնարկուած է գաղթականութեան մէջ։

ՀԱՄԱ–ՌԱՅԱՔԻ երկաթուղիին երկրորդ մասին՝ Պալպէքէն մինչեւ Համա՝ առժամեայ ընդունելութիւնը կատարելու պաշտօն ունեցող յանձնաժողովը, զոր կը կազմեն հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան երկաթուղիներու ընդհանուր տնօրէն Խայրի պէյ, օգնականը՝ Մարկոսեան էֆ. եւ ուրիշներ, երէկ Կ. Պոլիս դարձաւ։

ՀԷՔՔԵԱՐԻԻ ՈՂՈՂՈՒՄՆԵՐԸ.— Յուլիս 25ին ցերեկուան ժամ 6ին խիստ տաքէ մը ետքը յանկարծ սկսեր է անձրեւ ու խոշոր կարկուտ տեղալ Հէքքեարիի մէջ։ Քաղաքը լեռներուն ստորոտը շինուած է եւ հարաւային ու հիւսիսային թաղերու մէջտեղը մէյմէկ գետակներ կան որոնք քաղաքին մէջէն կ'անցնին։ Քաղաքին արեւմտեան կողմը լեռան ստորոտը հաւաքուած անձրեւի ջուրերը հեղեղի վերածուելով դէպի քաղաքը խուժեր եւ գետակներն ալ յորդեր են։ Քիչ ատենէն լեռներէն քշուած ժայռեր, քարեր ու աւազի կոյտեր ճամբաները գոցելով, ջուրերը յորդեր եւ քաղաքին ամէն կողմը տարածուեր են։ Ժայռերը, խոշոր տակառներու պէս, հեղեղներէն քշուելով տուներ, ծառեր ու պատեր կը քանդէին՝ ահեղ ճարճատիւններով։ Քաղաքին փողոցները 1 կանգունէ աւելի բարձրութեամբ ջուրով ծածկուեր էին. տուներէն դուրս ելլելը անկարելի եղեր է։ Կէս ժամ տեւող այդ անձրեւէն գոյացած հեղեղները այնքան քար ու աւազ բերեր են, որ փողոցները մէկ մեթրէն աւելի բարձրութեամբ քարով ու աւազով ծածկուած էին, որոնք տուներու դուռներուն բացուելուն ալ արգելք կ'ըլլային։ Տուներն ալ ողողուած էին։ Գիւղացի Քիւրտ մը ու Հրեայ մը, երկուքն ալ փերեզակ, դժուարաւ ազատուեր են հեղեղներուն մէջէն, իսկ անոնց անասունները ու ապրանքները ոչնչացեր են։ Զինուորական մթերանոցն ալ մասամբ ողողուեր է։ Տեղւոյն կառավարիչը ու միւս պաշտօնատարները հարկ եղած միջոցները ձեռք առեր են՝ ազատելու բնակիչները որոնք իրենց տուներուն մէջ փակուած էին։ Զինուորական սպաներ ջուրը նետուեր են ազատելու երկու Քիւրտեր որոնք հոսանքէն կը քշուէին, ատոնց մէկը միայն կարելի եղեր է ազատել։ Հայու տունէ մը որ չորս կողմէն ջուրերով պաշարուած էր, սրտաճմլիկ աղաղակներ կ'արձակուէին։ Երկու կիներ ու երեք փոքր տղաքներ էին որոնք օգնութիւն կը պոռային։ Ցիմնապետ մը, տասնապետ մը եւ երկու զինուորներ անմիջապէս ջուրը նետուելով տունին տանիքը ծակեր եւ կիներն ու տղաքը ազատեր են։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ.— Հինգշաբթի օրը Գահիրէի մէջ քոլերայէ 27 դէպքեր ու 27 մահեր պատահեր են եւ Եգիպտոսի միւս մասերուն մէջ ալ 186 դէպք ու 166 մահ։

—Աղեքսանդրիոյ մէջ, նոյն օրը, ժանտախտէ մէկ մահ պատահեր է։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ.— Ցորենի հրապարակը անփոփոխ է։ Երէկ ժամանեցին Անատոլըէն 4500 քիլէ եւ Էտիրնէէն 3500։ Երէկուան վաճառումները սա գիներով կատարուեցան.— կակուղ ցորեն, տեսակին համեմատ, $9\frac{3}{4}$–$10\frac{3}{4}$ ղրուշ, լիպրայէն վար եւ կարծր ցորեն $31\frac{1}{4}$–$32\frac{1}{4}$ փարա։ Ալիւրի գիներն ալ միեւնոյն են։ Երէկ ժամանեցին 600 պարկ Իպրայիլէն, 90՝ Վառնայէն, 1200՝ Օտեսայէն եւ 1500՝ Աղեքսանդրովքայէն։

—Թղնակերի գիները բարձրացան։ Գնողները թէեւ օխային 51 փարա կուտան, բայց ապրանքի տէրերը աւելին կը պահանջեն։

—Աֆիոնի գիները քիչ մը բարձրացան։ Հիմակուան գիներն են՝ Զիլէ ու Թոքատ՝ օխան 118–120 ղրուշ, Հաճիքէօյ ու Մալաթիա՝ 125, Պալըքէսէր՝ 96–98, Գարահիսար՝ 95, Նաղլըեան ու Պէյբազար՝ 90–93 եւ Գոնիա՝ 90–95։ Պատրաստ կայ, հին ու նոր ապրանք, 860 մնտուկ։

—Թիֆթիկի վրայ շատ քիչ գործ եղաւ։ Հոս պատրաստ կայ 22,000 հակ։ Կ'արժեն Ըսկիշէհր ու Գարահիսար՝ 17–18 ղրուշ, Բէօյպազար՝ 16–$17\frac{1}{4}$, Պէյբազար ու Եոզղատ՝ 16–$17\frac{1}{2}$, Գասթէմունի՝ 13–14, Էնկիւրի՝ 14–15 եւ Գոնիա՝ 11–12։

—Լիվրբուլէն առջի օրը հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ անմիջական վաճառումներու համար գիները հաստատուն են, իսկ պայմանաժամով վաճառումներու համար ալ հանդարտ։

—Մանածի հրապարակը, առջի օրը, շատ հաստատուն էր Մանչեսթէրի մէջ, վասն զի գործարանները մեծաքանակ յանձնարարութիւններ ստացած են։ Ուսթէր Ռուէյթէրն $7\frac{1}{2}$, Սեւ ծովի նաւահանգիստները յանձնելի։

—Ամսթէրտամի մէջ շատ կը փնտռուի Օրանժ Բէքոյի տեսակ թէյերը. 0,40–0,42 առաջարկուածները այսօր կ'արժեն 0,50։

—Առջի օրը հեռագիր մը կը ծանուցանէր թէ երկաթի գինը Պէլճիքայի մէջ $2\frac{1}{2}$ֆր. բարձրացած է եւ Կլասկոյի մէջ ալ 56 շիլին 9։

— Միտըլսպուրկի առաջին տեսակ հանքածուխը՝ շոգենաւի համար, կ'արժէ 10–11 շիլին. նոյն տեսակը կազի համար, 10–10.6 եւ միւս տեսակները՝ 9/6–10։

—Լիվրբուլի մէջ ցորենի գինն է 5/11/50 եւ բամպակ՝ $4\frac{44}{64}$։ Նիւ Եորքի մէջ ցորենի գինը 72.75 եւ Մարսիլիա 17.25։ Լոնտոնի մէջ՝ մետաղ ու ձոյլ արծաթ 24.31, պղինձ՝ կանխիկ, 52.75 եւ կապար՝ 11.50։

ՄԷՀՄԷՏ ԱԼԻ ՊԷՅ.— Կայս. թիկնապահ եւ կայս. անձնապահ զօրաբանակին հրամանատար Րէուֆ փաշայի որդին հազարապետ Մէհմէտ Ալի պէյ որ Սուլէ զօրավարին հիւրամեծարութիւն ըրաւ, դէր–գնդապետութեան աստիճանին բարձրացած է։

ՊՈՒԼՂԱՐԻՈՅ Ֆէրտինանտ իշխանը որ Շիփքա գացած էր, չորեքշաբթի օրը Սոֆիա դարձեր է։

Պ. ՊԻՐԺԷ, Հանրային Պարտքի վարչական Խորհուրդին նախագահը, երէկ, Զունկուլտաք գնաց Էրէյլիի ածխահանքերու վերաբերեալ գործերու համար։ Պ. Պէրժէ երկուշաբթի օրը Կ. Պոլիս կը դառնայ։

ՏՈՔԹ. ՔՕՅՕՆԻ ԷՖ. առողջապահական Խորհուրդին ընդհանուր քննիչը, իր կնոջը հետ, առջի օրը, Եւրոպա ուղեւորեցաւ, անձը դարմանելու համար։ Տոքթ. Քօյօնի էֆ. անցեալ օր կայս. պալատ գնաց եւ իր երախտագիտութիւնները մատոյց յատուկ կայս. Գահոյից։

ՏԱՐՏԱՆԷԼԻ պարսկական հիւպատոս կարգուեցաւ Պ. Մէնէլաս Քասանթօղլու։

ՍԱՄՈՍԻ շոգենաւային Ընկերութեան առաջին շոգենաւը իշխան Մավրոյենի պէյի անունով պիտի կոչուի։

ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԹՈՇԱԿ.— Զէնէհա պաշտօնարանը, եղած հարցումի մը պատասխանելով, յայտարարեց թէ պաշտօնեայ մը երբ հանգստեան կոչուելէ ետքը, առողջապահական վիճակին բարուքելովը կամ ուրիշ պատճառով մը նորէն գործոն կեանքի վերադառնալով պաշտօնի կոչուի, եւ ժամանակ մը յետոյ նորէն հանգստեան կոչուի, յատկացուելիք ամսաթոշակին համար պէտք է անոր երկրորդ պաշտօնավարմանն ալ հաշուի առնուի եւ ըստ այնմ հանգստեան թոշակ յատկացուի։

ԱՄՈՒՍՆԱԹՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ.—Ձեռնհաս պաշտօնարանը նկատելով որ ամուսնաթողութիւնները իմամներու ու մուխթարներու կողմէ ժամանակին չտեղեկագրուելով, մարդահամարի արձանագրութեանց մէջ դժուարութիւններ կը ծագին, եւ նկատելով որ երբեմն իմամներէն ու մուխթարներէն ալ գաղտնի կը պահուին ամուսնաթողութիւնները, որոշեց թէ ամուսնաթողութիւն կատարողները եթէ մինչեւ տասնըհինգ օր իմամներուն ու մուխթարներուն չդիմեն, պատժուին. նաեւ իմամները ու մուխթարներն ալ եթէ իրենց եղած դիմումները մինչեւ տասնըհինգ օր մարդահամարի վարչութեան իմաց չտան, կէս կէս ոսկիի տուգանքի դատապարտուին։

ԿՐԹԱԿԱՆ Նախարարութեան քննիչ Խորհուրդին անդամ անուանուեցաւ Թրէպինի գաղթականներէն Մէհմէտ էֆ., որ գերմաներէնի, ֆրանսերէնի ու սլաւական լեզուներուն հմուտ է եւ ժամանակ մը ուսուցչական պաշտօն վարած է Պոսնայի առեւտրական վարժարանին մէջ։ Մէհմէտ էֆ. հիմա Կ. Պոլիս կը գտնուի։

ՄԻԽԻՆՈԹԻՒ ԸՄՊԵԼԻՔՆԵՐԸ.—Էրզրումի եւ Գոսովայի առողջապահական քննիչները ձեռնհաս պաշտօնարանէն հրահանգ խնդրած են Միխինոթիի մասթիքներու եւ ուրիշ ըմպելիներու մասին որոնց շիշերուն վրայ գրուած է թէ կայս. բժշկական վարժարանին կողմէ գննուած ու վաւերացած են։ Ձեռնհաս պաշտօնարանը քննութիւն կատարել տուաւ, քսանըհինգ ոսկի տուգանք առաւ այդ Միխինոթիէն, ծանուցանելով նաեւ որ պիտակներուն վրայէն վերցնէ այդ արձանագրութիւնը. նաեւ ծանոյց Էրզրումի ու Գոսովայի առողջապահական քննիչներուն որ այդ արձանագրութիւնը կրող ըմպելիքներուն վաճառումը արգիլուի։

ԻԶՄԻՐԻ Ամալթիա ու Արմոնիա յունական լրագիրները կանոնի հակառակ հրատարակութիւններ ըրած ըլլալով, դադարման դատապարտուեցան։

ՎԻՏԻՆԻ կողմերը, անցեալները, կարկուտ տեղալով հունձքերը մեծապէս վնասուեր են։ Այգիներուն ու պտուղի պարտէզներուն երեք չորրորդ մասը բնաջինջ եղած են։ Եղած վնասը քսան հազար ֆր.էն աւելի է։

ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐ. — Երէկ Կ. Պոլիս ժամանեցին 49 իսլամ գաղթականներ Քէօսթէնճէէն եւ 40 ալ Վառնայէն։

ԿԱՅՍ. ՇՆՈՐՀ.—Պէյքէքի ծովեզերքը՝ Ռումէլի Հիսարի մօտ, գտնուած ապարանքը որ վախճանեալ Մէհմէտ փաշայի ժառանգորդներուն սեպհականութիւնն է, փլչելու վտանգ սպառնալուն համար, թաղապետութիւնը ծանուցած էր որ կամ նորոգուի եւ կամ վար առնուի։ Ժառանգորդներն ալ աղերսագիր մը մատուցանելով, կայս. գթութեան դիմած էին, յայտնելով որ նիւթապէս անկարող են այդ նորոգութիւնը կատարել։ Վեհ. Սուլթանն ալ, նկատելով որ Մէհմէտ փաշա օգտակար ծառայութիւններ մատուցած է, բարեհաճեցաւ հրամայել որ այդ ապարանքը վար առնուի եւ բեկորներն ալ գործածուելով վերաշինուի՝ փողոցին վրայի կամուրջն ալ պահելով. նաեւ կայս. անձնական Գանձէն վեց հարիւր ոսկի տրուի։

ԹՂԹԱՏԱՐԱԿԱՆ ու հեռագրական վերատեսչութիւնը ծանոյց բոլոր պաշտօնեաներուն թէ որոշեալ ժամանակին իրենց գործին գլուխը գտնուին եւ իրիկունները որոշեալ ատենին մեկնին։ Ատոնց համար օրագրութիւն մը կը բռնուի։ Առանց օրինական պատճառի բացակայ եղող պաշտօնեաներուն ամսաթոշակէն զեղչ պիտի ըլլայ օրականի հաշուով։ Նոյն վերատեսչութեան վարչական Խորհուրդին անդամներուն համար ալ օրագրութիւն մը հաստատուած է։

ԹԱՆՁԻՖԱԹԻ ՏՈՒՐՔԸ.— Ձեռնհաս պաշտօնարանը ծանոյց ամէն կողմ թէ հանրային մաքրութեան (թանզիֆաթ) տուրքը պէտք է սահմանուած սակացոյցին համաձայն գանձել, եւ թէ անսաստողները խիստ պատասխանատուութեան պիտի ենթարկուին։

ՀԱՑԵՐԸ.— Ձեռնհաս պաշտօնարանը որոշեց թէ վար տեսակ ու «ֆրանճէլա» պասծին հացերը բոլորէ զանազանելու համար, առաջիններուն վրայ պէտք է հարթ ըլլայ, իսկ վերջինները ճեղքեր ունենան։

ԹՈՒԶ.— Իզմիրի մէջ նոր բերքի թուզերէն 522 կնդինար ծախուեր են 155 ղրուշի եւ 53½ կնդինար ալ 120 ղրուշի։ Պատրաստ կայ 27 բեռ։

ՆԱԽԱՑԻՆ բարձրագոյն վարժարանին շրջանաւարտները Հէյպէքէլիա յածանաւակով գործնական փորձեր պիտի կատարեն։

ՍԿԻՒՏԱՐ–ԳԱՏԸԳԻՒՂԻ Թրամուէին համար խնդրուած մենաշնորհին տեղեկագիրը նախարարաց Խորհուրդին կողմէ քննուելով, վերադարձուեցաւ պետական Խորհուրդին, որպէս զի սա կէտերն ալ նշանակուին պայմանագրութեան մէջ.— Թրամուէի անցնելիք փողոցները զոյգ գիծի համար, 12 մեթր լայնութիւն ունենան, Ընկերութիւնը ձրիաբար ջրէ թրամուէյներուն անցած տեղերը, կազմուելիք օսմ. անանուն Ընկերութեան կեդրոնը Կ. Պոլսոյ մէջ ըլլայ եւ բաժնեթուղթերը նախապէս կայս. կառավարութեան հաւանութեանը արժանանան։

ՎԱՆԱՅ Պաշ Գալէ գիւղաքաղաքին մէջ յուլիս 26ին կարկուտ ու անձրեւ տեղալով, հեղեղներ գոյացեր են. մարդ մը խեղդուեր եւ ուրիշ մը վիրաւորուեր է։ Շինուած ճամբան ալ բոլորովին աւրուեր է։

ԿԱՌՔԻ ԱՐԿԱԾ.—Մաքսային վերատեսչութեան խորհրդական Մէհմէտ Ալի պէյ, երէկ իրիկուն ժամ 9ին, կառքով Պէյքէքի պարտէզին առջեւէն անցած ատեն, ձիերը խրտչեցան ու զարնուեցան պարտէզին վանդակորմերուն. բայց բարեբաղդաբար Մէհմէտ Ալի պէյ անվնաս ազատուեցաւ։ Կառքը ու ձիերը քիչ մը վնասուեցան։

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱՅԻ քարափին առջեւ կեցած գերման շոգենաւի մը նաւազներէն Ֆարօ երէկ, ծովին մէջ լողացած ատեն խեղդուեցաւ եւ դիակը քիչ ետքը գտնուեցաւ։

ՇԱՏ ԿԱՐԵՒՈՐ.—Ամրավերջի եւ իր ապրանքներուն մթերքը նորոգելու պատճառաւ, Շրմիզըրի Իւճիվէրակ (Բերա, թիւ 399) կը ծանուցանէ թէ յառաջիկայ օգոստոս մէկէն (Ն. Տ.) սկսեալ, ընդհանուր վաճառում մը պիտի ընէ իր ապրանքներուն վրայ, շատ զեղչուած գիներով։ Մեր ընթերցողներուն ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք այս արտակարգ վաճառման վրայ։ Ճշմարիտ առիթներ կան, մանաւանդ մարոքէնըրիի, ճամբորդութեան առարկաներու վրայ, ինչպէս նաեւ սեղմիրաններու եւ բարիզեան ապրանքներու համար, որոնց վրայ ալ եւս գործ չպիտի ընէ վաճառատունը։ 7—12

ԲԻԼԶՆԵՐԻ ՃՇՄԱՐԻՏ ԳԱՐԵՋՈՒՐ.—Պ. Պ. Տէմամթրաքօպուլօ եղբարք եւ Ընկ.ը, նոտարական պաշտօնագրի մը համաձայն, որ վաւերացած է աւստրիական հիւպատոսարանին կողմէ, Կ. Պոլսոյ եւ շրջականներուն մէջ միակ գործակալը եղած են «Բիլզնէր Կէնոսէնշաֆթ–Պրաուէրի» համբաւաւոր գործարանին գարեջուրին։ Յայտնի է թէ, Բիլզնէրի ճշմարիտ գարեջուրը, որ այնքան գնահատուած է ըմպելիք ճանչցողներու կողմէ, իր ախորժելի համէն զատ առողջապահական ըմպելի մըն է, ինչպէս յայտարարած են բժշկական հեղինակութիւններ։ Աւելցնենք թէ իր գնին աժանութիւնը դիւրամատչելի կ'ընէ զայն գարեջուրի սիրահարներուն։ Ռէօմիւրի 15 աստիճան ջերմութեան տակ իր յատկութիւններէն եւ ո՛չ մէկը կը կորսնցնէ։ Հանրութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք զգուշանալ Բիլզնէրի ուրիշ կարծեցեալ վաճառողներէ, որոնք օտարոտի են։ Առաջին անգամն է որ Բիլզնէրի ճշմարիտ գարեջուրը կը ներածուի մայրաքաղաքիս մէջ։ 9—26

VIN & SIROP DE DUSART

Մէկէ աւելի մանկամարդ մայրեր զաւակ ծնելու մօտ կը խորհին թէ նորածինը թարմ, վարդագոյն ու բարեկազմ պիտի ըլլայ։ Պատճառը սա է որ ծնելիք զաւակը յաճախ արագօրէն կը զարգանայ ի վնաս մօրը, որ նուաղումներ, շնչասպառութիւններ կ'ունենայ, իսկոյն յոգնութիւններ կը զգայ, ամենափոքր ճիգ մը ըրած կամ քալած ատեն։ Ֆօսֆաթ տը Շօն, որ մարդուն ոսկորներուն եւ մկանունքներուն կազմութեան պատճառ կ'ըլլայ, անզգալի կերպով մօտ կը գտնէ մօրմէն տղուն մէջ։ Այս արուեստական տկարացման առաջքը դիւրաւ կրնայ առնուիլ օրը մէկ քանի գդալ գործածելով Տիւզարի պատրաստած լաքթոֆոսֆաթ տը շօյէն։ Դեղին ազդեցութիւնը կրկին կ'ըլլայ թէ՛ մօրը եւ թէ տղուն վրայ, առաջինին ուժ եւ կորով տալով, իսկ երկրորդին աստիճանական եւ անխափան զարգացում։

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԴ.—Կ. Պոլսոյ ոգելից ըմպելիներու տեսչութիւնը, 28 յունիսէն (Հ. Տ.) սկսեալ իր գրասենեակները հաստատած է Ղալաթիոյ քարափին վրայ, Նախկին Լոյտ Խանի մէջ, երկրորդ յարկը։ Հետեւաբար, կը ծանուցուի թէ յիշեալ տեսչութեան գրասենեակները նախկին Լոյտ խանը փոխադրուած ըլլալով, տեսչութիւնը իր գործերուն սկսած է։ 4—8

* * *

1318ի սեպտեմբեր ամիսը մօտենալուն առթիւ, որ ոգելից ըմպելիներու տուրքին երկրորդ վճարման ժամանակն է, Օսմ. Հանր. Պարտքի տնօրէնութիւնը Կ. Պոլսոյ եւ շրջականներու մէջ ոգելից ըմպելի առեւտուրով զբաղողներուն կը ծանուցանէ թէ, համաձայն այդ մասին պատրաստուած կանոնագրին 14րդ յօդուածին, օգոստոս ամսուն մէջ պարտին ներկայանալ ոգելից ըմպելիներու տեսչութեան, որ Ղալաթիա քարափին վրայ, Լոյտ խանը փոխադրուած է, հարկ եղած արտօնագիրը առնելու համար։ Ամէն անոնք որ մինչեւ սեպտ. մէկ չներկայանան, օրինական տրամադրութեանց պիտի ենթարկուին։ 3—15

* * *

ԱԶԴ.—Հանր. Պարտքի Վարչութիւնը կը ծանուցանէ Պրուսայի շերամաբուծական վարժարանին աշակերտներուն թէ նոյն վարժարանը պիտի վերաբացուի 1902 սեպտ. 4/7ին, չորեքշաբթի օրը եւ թէ դասընթացքներն ալ նոյն օրը պիտի սկսին։ Հետեւաբար, Հանրային Պարտքի Վարչութիւնը կը հրաւիրէ Պրուսայի շերամաբուծական վարժարանին առաջին ու երկրորդ կարգերուն աշակերտները, որ յիշուած օրը գտնուին նոյն վարժարանին մէջ։ 3—15

29/11 օգոստ. 1900

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

Յանձնարարեցի իմ հիւանդներուս որ էֆլիւէնզայի հետեւանքը եղող սաստիկ հարբուխին եւ նմանօրինակ ուրիշ հիւանդութեանց համար գործածեն տաք կաթի խառնուած Քրոնտորֆի հանքային Ջուր, եւ լաւագոյն արդիւնքը ձեռք բերի։

ՏՈՔԹ. ՍԹԷՓՈՒԼԻՍ

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Գասըմ Փաշայի քարոզիչ Մարկոս վարդապետ այս օրերս բաւական խօսեցնել տուաւ իր վրայ։ Պատրիարքարանը ուզելով հեռացնել այս վարդապետը, գրած է Երուսաղէմի միաբանութեան, վանքին մէջ ընդունելու համար զայն, իբրեւ Երուսաղէմի նախկին միաբան։ Սակայն Երուսաղէմի ամբողջ միաբանութիւնը ժխտական պատասխան տուած է, առարկելով թէ այդ եկեղեցականը այլ եւս Երուսաղէմի միաբան չի ճանչնար։

— Պարթալի Թաղական Խորհուրդը պաշտօնական նամակ մը գրելով Ս. Պատրիարքին, Ս. Աստուածածնայ տօնին առթիւ քարոզչի մը պէտքը զգացուած է նոյն եկեղեցիին համար։ Միւս կողմէն ալ յիշած է եկեղեցիին աղքատիկ վիճակը, որ անկարող է քարոզիչ մը պահելու։ Թաղ. Խորհուրդը այս առթիւ խնդրած է, որպէս զի նոյն տօնին, Տ. Գնէլ Ծ. վարդապետ Պարթալի եկեղեցիին մէջ պատարագելու արտօնուի։

—Գաւառական զանազան Առաջնորդներէ շնորհաւորական հեռագիրներ եւ նամակներ կը հասնին Ս. Պատրիարքին, իր անուան տօնախմբութեան առթիւ։

— Ուսուցչական Ընտրելեաց Քննիչ Յանձնաժողովի վերջին նիստը տեղի ունեցաւ երէկ, Բերայի արուեստանոցին մէջ. քննութեան նիւթերն էին դիտութիւն եւ ուսողութիւն։

—Քղիի նորընտիր Առաջնորդ Տ. Գնէլ Ծ. վարդապետ, այժմէն սկսած է նոյն վիճակին եկեղեցական եւ կրթական վիճակագիրը պատրաստել։

—Սկիւտարի Թաղական Խորհուրդը նոյն թաղին Ազգասիրնաց մարմնոյն հետ, նախորդ տարուան նման թատերական ներկայացում մը սարքելու համար օրինական դիմումը ըրած է։ Այս ներկայացումը ի նպաստ Սկիւտարի աղքատներուն պիտի տրուի։

—Թիֆլիսէն կը գրեն.—«Յունիս 14ին Թիֆլիսի Հայոց դրամատիքական Ընկերութիւնը ստացաւ մեր յայտնի դրամատուրգ Գաբրիէլ Սունդուկեանից 1418 րուպլի 96 կոպէկի մի տոկոսաբեր տոմսակ հետեւեալ գրութեան հետ միասին. «Ամուսիններ» կոմեդիայիս առաջին ներկայացումից գոյացած 822 րուբլի գումարը յանձնված էր Կովկասեան Հայոց Բարեգործական Ընկերութեան Խորհրդին ի պահպանութիւն, մինչեւ որ Հայ Դրամատիկական Ընկերութիւնը մի օրինական կազմակերպութիւն ունենայ։ Երբ Հայոց Կովկասեան Բարեգործական Ընկերութիւնը կերպարանափոխվեց, վերոյիշեալ գումարը կրկին ինձ վերադարձրեց եւ ես տուի այն աճեցնելու համար Թիֆլիսի առեւտրական բանկին։ Այժմ երբ կազմակերպվել է Հայոց օրինական Դրամատիկական Ընկերութիւն, վերոյիշեալ գումարը, ներկայումս՝ 1418 ր. 96 կ., պատիւ ունիմ, իբրեւ տոկոսաբեր տոմսակ նորակազմ Ընկերութեան անունով, ներկայացնելու նրա վարչութեանը, յայտնելով իմ խորին ցանկութիւնս, որ դրամագլուխն անձեռնմխելի սեփականութիւն մնայ Ընկերութեան, իսկ տոկոսը գործադրվի ըստ բարեհաճ տնօրինութեան վարչութեան։

—«Ռուս լրագիր մը հաղորդում է, թէ մօտ ժամանակներումս կառավարիչ սենատը բացատրել է, որ Ռուսաստանի հայ–լուսաւորչական եկեղեցիներին պատկանող կալուածքների մասին ծագած վէճերը պէտք է քննվեն դատաստանական եւ ոչ վարչական կարգով։

—«Պ. Կ. Կոստանեանի ճեմարանի տեսուչ ընտրվելը հաստատվում է եւ ինչպէս լսում է, պարոնը առաջիկայ սեպտեմբերից արդէն կը ստանձնէ իր պաշտօնը։»

—Արմաշի Դպրեվանքին մէջ հաստատուած որբանոցը, ուր ատեն մը 30 որբեր կային, հիմա 6 հոգի միայն կը գտնուին։ Ատոնցմէ մեծ մասը իրենց տեղերը դարձուեցան, ուսման անյարմար դատուելով։ Վերջին օրերս Պատրիարքարանը գիր մը ուղղեր է Դուրեան Սրբազանի, յայտնելով թէ այդ որբերը իբր ուսուցիչ պէտք էր պատրաստել, մինչ անոնց ներկայ վիճակը այդ ակնկալութեան չի համապատասխաներ։

—Պատրիարքարանի կողմէ Վանի Վարագայ որբանոցին յատկացուած նպաստը դադրած ըլլալով, հոգաբարձութիւնը որոշեր է զեղչել որբերու թիւը, հարիւր տղոցմէ 50—60 հատը միայն վար դնելով, որոնք տեղական հասոյթով եւ բարերարներու նպաստներով պիտի պահուին։ Ջիքակոյի մէջ առեւտրական գործով եւ արհեստով հաստատուած Հայերու որբախնամ մարմինը երեք որբեր որդեգրեր է։ Որբանոցին տնօրէն Շատուրեան էֆ. հրաժարեր է, որուն տեղ պաշտօնի կոչուեր է օգնական ուսուցիչ Մարտիրոս էֆ. Գաբրիէլեան։

—Ինչպէս յայտնի է, Պէօյիւքտէրէի եկեղեցիին պատկանող շէնք մը իբր ազգային վարժարան գործածելու փափաք յայտնուած էր ասկէ առաջ, թէեւ ոմանք ընդդիմանալով ուզեցին վարձու տալ զայն։ Արդ, անհամաձայնութիւնը վերջ գտնելով, այդ շէնքին բացումը իբր վարժարան, կատարուեր է անցեալ երկուշաբթի օր, ի ներկայութեան գիւղին քարոզիչ Տ. Թաթուլ վարդապետի եւ քահանային, Թաղ. Խորհուրդին, տեսչին, վարժուհիին եւ հանդիսականներու։

—Տ. Գիւտ քահանայ Աղանեանց, ռուսահայ ծանօթ եկեղեցականը, մօտերս Պոլիս պիտի գայ ու ասկէ Եւրոպա պիտի ուղեւորի, Աստուածաշունչի տպագրութեան կազմածը ամբողջացնելու համար։

—Քանի մը օր առաջ ծանուցինք թէ հայ գրատուն մը ուսուցչական ձրի գործակալութիւն մը հաստատած է, անպաշտօն ուսուցիչներու գործ գտնելու համար։ Այդ գրատունը՝ Մարգարեան, շրջաբերական մը ղրկելով մեզ կը ծանուցանէ թէ արձանագրութեան ոեւէ փոխարինութիւն չի պահանջեր, բայց ամէն անոնք որ իր միջոցաւ պաշտօն մը ձեռք ձգել ուզեն, պարտին մէկ օսմ. ոսկի տալ ուսուցիչներու Օգնութեան Սնտուկին։ Նուիրատուութիւնները պիտի հրատարակուին լրագիրներու մէջ։

—Գալֆաեան որբանոցի մայր Երանուհի մայրապետ երկու պաշտօնագրեր ղրկեր է, մէկը ուղղուած Ս. Պատրիարքին, իսկ միւսը՝ երկու խնամակալներուն։ Այդ պաշտօնագրերուն մէջ՝ Երանուհի մայրապետ կը խնդրէ որ կէտ առ կէտ գործադրուի որբանոցին հիմնադիր Սրբուհի մայրապետին կտակը, միեւնոյն ատեն պահանջելով որ արդի մայրապետն ալ մասնակցութիւն մը ունենայ տրուած որոշումներուն մէջ։

—Բալուի նորընտիր Առաջնորդ Տ. Աղան Ծ. Վարդապետ Համամճեան, ի մօտոյ Էնկիւրի պիտի մեկնի, ուր ամիս մը չափ պիտի մնայ՝ կազդուրուելու համար։ Դարձին, իր պաշտօնատեղին՝ Բալու պիտի ուղեւորի։

—Արմաշի նորընծայ վարդապետներէն Մեսրոպ վարդապետ Նարոյեան, վաղը, կը մեկնի Արմաշ։ Իսկ Դուրեան Սրբազան շաբաթ մըն ալ պիտի մնայ հոս եւ Վերափոխման տօնին Արմաշ պիտի գտնուի։

Ս. ՓՐԿՉԵԱՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ անցեալ յուլիս ամսոյ մէջ հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են Հիւանդանոցիս.— Նշաստաճեան եղբարց գործատան ատենի գանձանակէն 1545 ղրուշ, Տոքթ. Միքայէլ էֆ. Խօրասանճեան Բ. վեցամսեայ 1902 տարւոյ 1296, Գրիգոր էֆ. Արապեան իր որդւոյն ծննդեան առթիւ 540, Բարեսէր ոմն 540, Եղբարք Բանթիկեան, Փիպէ՝ ձեռամբ Թիրեաքեան եւ Կէվրէկեան Ընկ. 475, Տոքթ. Խնդիրեան էֆ. յունիս եւ յուլիս ամսական 432, Եղովբոս էֆ. Քահնապետեան, Աստուածատուր 216, Յովհաննէս էֆ. Տիգրանեան 216, Բարեսէր ոմն 216, Պիլէճիկլի Հիսարլըք գեղի ժողովրդէն՝ ձեռամբ Մովսէս Եպս.ի 200, Բարեսէր ոմն 120, Տիկին Պէաղրիս Ն. Զիլմէճեան Մատաղաղին 108, Աբրահամ էֆ. Կոստանեան 108, Յակոբ էֆ. Կէնճեան՝ Նալըճեան 108, Եղիա էֆ. Ք. Կիւմիւշճեանի առանին գանձանակէն 05, Արմինէ Շիրինեան՝ իր ծննդեան տարեդարձին առթիւ 95, Յարութիւն էֆ. Կիւրտիկեան 60, Տիկին Վերժին Մ. Միսքճեան 56, Յակոբ էֆ. Աւետիսեան իւրէմէճի 54, Տիկին Փիլօռ Աւետիսեան՝ նուէր պատարագի վասն հոգւոց հանգուցեալ մօրն Տիկին Սրբուհի Կիւրինեանի եւ եղբօրն Օհան Կիւրինեանի 54, Յարութիւն էֆ. Խարբութլեան 43, Տիկին Սրբուհի Կ. Կէօզիւմեան 47 ու կէս, Զարեհ էֆ. Եուսուֆեան՝ բաղադին մայիս եւ յունիս ամսոյ 40, երկու ազգայնոց մէջ ծագած վէճի մը կարգադրութեան առթիւ՝ ձեռամբ Սիւմպիւլլի խանի սեղնակալ Զաքէոս էֆ. Գաղանճեանի 20, Տիկին Սրբուհի Հաճի Արթինեան 20, Նորիկ էֆ. Սալա Գավազը 20 ղրշ։ Ընդամէնը 6729 ու կէս ղրուշ։

Յարութիւն էֆ. Շէքէրճեան 158 քաշ Սիլիվրիի մածուն, Լեւոն եւ Արամ էֆ. Ք. Ց. Սթամպօլեան, Բուսճուշ, իրենց հանգուցեալ հօր Յովհաննէս էֆ. Սթամպօլեանի յիշատակին համար 5 ոչխար եւ 10 քաղէլ բրինձ, Օննիկ էֆ. Բէմպէճեան մէկ գառն, բարեսէր ոմն մէկ կրօցա կօշիկի ներկ, բարեսէր ոմն չորսուկէս քաշ ֆէսի կտորուանք, Կարապետ էֆ. Սամուէլեան մէկ հատ գառնուկ։ Յուլիս ամսոյ մէջ սիկառի թղթի հասոյթը եղած է 2150 ղրուշ։

* * *

Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութիւն կը յայտնէ նաեւ հետեւեալ սափրիչ արհեստաւորաց որոնք յուլիս ամսոյ մէջ եւս իրենց բարի սովորութեան համաձայն Հիւանդանոցս այցելելով անձնուիրաբար ածիլած են բոլոր պատսպարեալները.—Պալի Փաշայէն Մահտեսի Կարապետ եւ Արմենակ աղա, Բարմագ Գարուէն Մահտեսի Յակոբ աղա Խըրլըքեան, Գում գարուէն Աղաճան եւ Փիլիպոս աղա, Սամաթիայէն Ալիքսան աղա Զարքեան, Համբար աղա Յարութիւնեան եւ Համբար աղա Հալէպլեան։

Ի դիմաց Հոգաբարձութեան

Ատենադպիր
Գ. Մ. ԱԼԵԱՆԱՔԵԱՆ

Վ. Ատենապետ
Գ. Ի. ԷՎՐԷՆԵԱՆ

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ՏԸ ՔՈՆՍԹԱՆԹԻՆՕՓԼ)

ՎԻԷՆՆԱ, 22 օգոստոս.— Գերմանիոյ գահաժառանգ իշխանը, Ֆրանց Եոսէֆ կայսեր կողմէ հրաւիրուած ըլլալով ներկայ գտնուիլ Աւստրիոյ–Հունգարիոյ բանակին ռազմափորձերուն որոնք Հունգարիոյ մէջ պիտի կատարուին, Սաղվար պիտի ժամնէ եւ մինչեւ ռազմափորձերուն վերջը հոն պիտի մնայ։

ԼՈՆՏՈՆ.—Պարսից Շահը ներկայ գտնուեցաւ թնդանօթաձիգներու զօրահանդէսին։

ՆԱՆԹ.— ԺԱ. զօրաբանակին սպայակոյտէն Տը լա Լօպի հազարապետը հրաժարեցաւ, չուզելով մասնակցիլ Սէն–Մերիի դէր–գնդապետին եւ Լըրուա–Լատիւրի հազարապետին դէմ կատարուելիք դատական գործողութեանց։

ԲԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Մինչեւ այսօր Օտեսայի մէջ ժանտախտէ կասկածելի ինը դէպքեր պատահեցան, որոնց մէկը մահացաւ։

—Յունաստանի Թագաւորը Բեդերսպուրկ հասաւ։

ԲԱՐԲԱՏՈՍ.— Խորհրդարանը յարգական ուղերձ մը քուէարկեց՝ Անգլիոյ թագաւորին ու թագուհիին մատուցանելու համար։

ՍԷՆԹ–ԷԼԷՆ.—997 Պօէրներ որոնց մէջ կայ Քրոնիէ զօրավարը, ճամբայ ելան դէպի հարաւային Ափրիկէ։

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՕՆԱԼ)

ՄԱՐՍԻԼԻԱ, 22 օգոստոս. — Ռաս–Մաքօնէն, այսօր, Էժիբթ շոգենաւով ճամբայ ելաւ, Հապէշիստան վերադառնալու համար։

ՎԻԷՆՆԱ. — Հունգարիոյ նախարարները, այսօր, երկար խորհրդակցութիւն մը ունեցան Աւստրիոյ նախարարներուն հետ՝ մաքսային սակացոյցին նկատմամբ։

ՆԻՒ–ԵՈՐՔ.—Ուիլմինկթընէն կը հեռագրեն թէ քաղաքին թուղթի մեծ գործարանին կաթսան պայթելով, հարիւր տասնըմէկ հոգի մեռեր եւ բազմաթիւ անձեր ալ վիրաւորուեր են։

ԼՈՆՏՈՆ.— Քոլոնէն (Քոլոմպիա) կը հեռագրեն թէ կացութիւնը միշտ ծանր է։ Ըմբոստները կը յառաջանան եւ Բանամայի վրայ յարձակումը մօտալուտ է։

ՊԵՐԼԻՆ.— Վիլհէլմ կայսրը ներկայ պիտի գտնուի սեպտեմբեր 12ին Էլպայի գետաբերանին եւ Հէլկոլանտ կղզիին մէջտեղը կատարուելիք նաւային ռազմափորձերուն։

ԼՈՆՏՈՆ.—Թայմզ կ'ըսէ թէ Իտալիոյ Թագաւորը, Պէրլին այցելելէ անմիջապէս ետքը, Բարիզ երթալով կը յուսայ նուազեցնել Երրեակ եւ Երկեակ Դաշնակցութիւններուն միջեւ եղած դժուարութիւնները։

ԲԱՐԻԶ.— Ուաշինկթընի ֆրանսական դեսպան անուանուեցաւ Քոբէնհակի ֆրանսական դեսպան Պ. Ժիւսռան։

ԲԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.—Հինգշաբթի գիշեր Զէրնաքով ռուսական քաղաքին մէջ, Ռուսիոյ եւ Գերմանիոյ սահմանագլուխին վրայ, հրդեհ ծագելով ութ ժամ տեւեց։ Երկու հարիւր տուներ այրեցան։ Հարիւր յիսունէ աւելի ընտանիքներ անպատսպար մնացին։ Քանի մը կիներ ու տղաք բոցերուն մէջ այրեցան։ Ռուս կառավարութիւնը նպաստներ կը ղրկէ հրկիզեալներուն։

ԲԱՐԻԶ.—Ֆրանսայի կառավարութիւնը որոշեց դատի ենթարկել Սէն–Վէնսան–տը–Բօլի միաբանութիւնը։

—Տիժոնէն Բարիզ գացող ճեպընթաց կառախումբը գիծէն ելաւ. բարեբաղդաբար ոչ ոք վիրաւորուեցաւ։

ՀՌՈՄ.—Իտալիոյ թագաւորը ու թագուհին նախարարապետ Պ. Ծանարտէլլիի ու արտաքին գործոց նախարար Պ. Բրինէթիի հետ Բարիզ պիտի երթան, Գերմանիոյ կայսրը Հռոմ այցելելէն առաջ։

ԲԱՐԻԶ. — Կ'ըսուի թէ Ուաշինկթընի ֆրանսական դեսպան Պ. Ժիւլ Քամպոն Բեդերսպուրկի դեսպան պիտի կարգուի փոխանակ Մոնթէպէլլօ կոմսին։

—Հոկտեմբերի սկիզբները ֆրանսական 1300 միլիոն ֆր. ի փոխառութիւն մը շրջաբերութեան պիտի հանուի։ Ելմտական նախարար Պ. Ռուվիէ մեծ յաջողութիւն մը կը յուսայ։

ԼՈՆՏՈՆ.—Ֆրանսայի ու Սիամի վէճը կարգադրուելուն առթիւ կ'ըսուի թէ Սիամ պարտաւորուեր է հողային մեծ զիջողութիւններ ընել։ Այդ կարգադրութեան իբրեւ ապացոյց կը նկատուի այն պարագան թէ Սիամի գահաժառանգ իշխանը որուն համար պաշտօնապէս ծանուցուեցաւ թէ Քոբէնհակ պիտի այցելէ, հրաման ստացեր է չգործադրել այդ ծրագիրը. նաեւ Քոբէնհակ գտնուող սիամական երկու արտասովոր պատուիրակներ յանկարծ մեկներ են Քոբէնհակէն։

ՊՐԻՒՍԷԼ.— Տիկին Լուի Պոթա Ռոթէրտամ գնաց՝ իր ամուսինը դիմաւորելու։ Պօէր զօրավարներ իրենց համար սենեակներ վարձել տուին Լա Հէյի մէկ օթէլին մէջ։

ՊԵՐԼԻՆ.— Քաղաքին իշխանութիւնները Պրանտէպուրկի դուռնէն պիտի ընդունին Իտալիոյ Թագաւորը։ Արհեստաւորութեանց անդամները ձախ կողմը պիտի կենան։ Քաղաքապետ Պ. Քիրշներ բանախօսութիւնով մը բարի գալուստ պիտի մաղթէ Վիքթօր Էմմանուէլ թագաւորին։ Աջ կողմը պիտի կենան քաղաքապետութեան պաշտօնեաներուն աղջիկները որոնցմէ մէկը ծաղկեփունջ պիտի մատուցանէ։

ՊՐԻՒՍԷԼ.—Պ. Քրիւկէր բացարձակապէս կը հերքէ այն լուրը թէ պօէր զօրավարները իրմէ ետ ուզած ըլլան Թրանսվալի պատկանող դրամներ զորս իբրեւ թէ ինք առած է։ Կը յայտարարէ որ, իրեն սեպհական դրամէն զատ, քիչ մը ստակ առած է իր ուղեւորութեան ծախքերուն եւ Պրիւսէլի Թրանսվալեան դեսպանատան պէտքերուն համար։ Քրիւկէրի ու պօէր զօրավարներուն միջեւ, սակայն, ցրտութիւն կը տիրէ։

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱԶԴ.—1890ի 4 առ. % օսմ. քոնսոլիտէի փոխառութեան (Օսմանիէ) պարտաթուղթերէն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ պայմանաժամը 1896 սեպտեմբերին աւարտող թուղթերուն կտրօնները եթէ չներկայացուին մինչեւ յառաջիկայ օգոստոս 31/13 սեպտեմբեր, ջնջուած պիտի նկատուին։

Կ. Պոլիս, 19 օգոստոս 3—7

Krondorf
Eau minérale naturelle
la meilleure boisson de table et rafraîchissante.

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 9 Օգոստոս			
Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	31	18
Ամէնէն բարձր գին	»	31	18
Ամէնէն վար գին	»	31	22
Ռումէլիի Երկաթուղի զոց.	ֆր.	116	50
Ամէնէն բարձր գին	»	117	—
Ամէնէն վար գին	»	116	50
ԲԱՑՈՒՄ 10 Օգոստոս			
Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Ք. Կ.	31	17
Ռումէլիի Երկաթուղի	ֆր.	116	25
Շիրքէթի Խայրիէ		27	40
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Քրէտի Ժէնէրալ Օթմ.		0	10
Սօս. Օթմ. Շանժ է Վալէօռ		0	13
Օ.մ. Ապահ. Ընկ.		2	75
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		5	45
» ժուիսանս		1	40
» պարտաթուղթ		495	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ		496	—
Թրանսվալ		152	—
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիբսիէն		263	—
Լավրիոմ		77	50
ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ			
Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	110	37
» » » չէք	»	110	38
Բարիզ » »	ֆր.	22	71½
» » » չէք	»	22	70
Պէրլին անտոկոս չէք	մարք	18	57
Վիէննա չէք	ֆիոր.	21	70
ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ			
20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	26
Անգլիական ոսկի	»	110	05
Բօլ Էմբէրիալ	»	90	—
Քրիմիգ	»	51	05
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	05
Մէթալիք	»	102	—
Ռուպլի Թղթադրամ	Օ. Ո.	8	57

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 22 Օգոստոս			
Անգլիական Քոնսոլիտէ		95	13
Օսմանեան Ռանթ սէրի Բ.		54	75
» » » Դ. բաց.		28	63
» » » Դ. զոց.		28	50
Օսմանեան Պանքա		12	37
Ռուսական 1890		—	—
Հելլենական 5 %		41	—
» Մօնօփօլ		43	—
Պուլկարական 1888		91	—
Էժիբսիէն իւնիֆիէ		109	50
Տօմինիալ		106	—
Թրանսվալ		6	06
Այտրին երկաթուղի		14	50
Փոխառութիւն		25	33¾
ԲԱՐԻԶ, 22 Օգոստոս			
Ֆրանս. Ռանթ 3 %		100	95
» » 3½ %		101	30
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.) բաց.	Ղրշ.	28	92
) զոց.	»	28	92
» » » Բ.	»	56	—
» » » Գ.	»	30	60
Օսմ. Կայս. Պանքա	ֆր.	562	—
Օսմանիէ	»	488	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	118	50
Օսմ. մաքսատուն	»	—	—
Օսմ Ռէժի	»	341	—
Բրիօռիթէ Թիւրք 4 %	»	—	—
Քրէտի Լիոնէ	»	1079	—
Իտալական Ռանթ	»	102	45
Սպանիական արտաքին	»	82	02
Թրանսվալ	»	158	—
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	195
Դրամադեղչ	»	—	—
ՊԵՐԼԻՆ, 22 Օգոստոս			
Ռուպլը	ֆր.	—	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	113	60
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	102	10
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	335
ՎԻԷՆՆԱ, 22 Օգոստոս			
Փոխան. Լոնտոնի վրայ	ֆր.	239	80
Ռումէլի երկաթուղի	»	111	50
Օսմ. Ռէժի	»	307	50
ՊՐԻՒՍԷԼ, 22 Օգոստոս			
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.		28	80
Ռումէլի երկաթուղի		117	—

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852
Տեր Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ–ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
396 ՄԵԾ-ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396
ԵԱՆԻ ԳԱՐԵՋԱՏԱՆ ՎՐԱՅԻ ՅԱՐԿԸ
(ճիշդ Զպաւքճեանց դէմը)

Ամենասաստիկ ցաւած ակռաները մէկ անգամէն կը լեցնեն. ցաւով դիմել եւ բուժուած վերադառնալու պայմանաւ։

Նուրբ, ճաշակաւոր եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն, ըստ տարիքի, ծամողութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն՝ երաշխաւորեալ։

Թմրեցուցիչ դեղերու եւ ամենակատարելագործեալ աքցաններու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Ձմեռները կիրակի օրերն ալ, (մինչեւ կէս օր) ինչպէս նաեւ ամէն օր, (մինչեւ կէս գիշեր) հիւանդ կ'ընդունին։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀԵԾԵԼԱՆԻԻ

Տասնըհինգ տարիներէ ի վեր, Ամերիկայի մէջ հաստատուած արհեստաւոր մը, Պ. Գալաճեան, որ հեծելանիւի գործով կը զբաղի եւ յաջողութիւն ձեռք բերած է իր առեւտրական ձեռնարկին մէջ, պատրաստ է փափաքողներուն ընտիր հեծելանիւներ ղրկելու, ինչպէս նաեւ հեծելանիւի լաստիկներ, այլեւայլ մասեր նորոգութեան համար, վերջին կատարելագործութեանց համաձայն պատրաստուած հեծելանիւներու պատկերներ։ Ամէն անոնք որ դիմեն, մեծապէս գոհ պիտի մնան։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել հետեւեալ հասցէին.

L. S. Kallajdian
4—13 Boston, mass. U. S. A.

ՄՈՒԶՈՒԱԼ ԼԱՅՖ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1843ին

Պահեստի գումար ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՐ 687 ՄԻԼԻՈՆ Ֆրանք

Ապահովագրական ամէն կարելի դրութիւններ կը գործադրէ. խառն ապահովագրութիւն, ամբողջ կեանք, զաւակաց դրամագլուխ, ցմահ եկամուտ, եւայլն

Մուչուալ Լայֆի սակագինը և ապահովագրութեան զանազան դրութիւնները չուսումնասիրած մի ապահովագրուիք. — Առատաձեռն պայմաններ, վճարմանց դիւրութիւնք։ Տեղեկութեանց համար դիմել առ Գ. Ֆ. ՀԷՐ, ընդհանուր գործակալ, Ինաւէթ խան, Վօյվօտա փողոց, Ղալաթիա, Կ. Պոլիս։ 579

ՕՍՄ. ՃԱՐՏԱՐԱՐՈՒԵՍՏ

ԸՆՏԻՐ ԿԻՐ ԵՒ ՇԱՂԱԽ

ՇՈԳԵՇԱՐԺ ԳՈՐԾԱՐԱՆ, ՍԹԵՆԻԱ
ԱԼ. ՔԵՕՍԷՕՂԼՈՒ, Պ. ԼԻՆԱՐՏՕ
ԵՒ ԸՆԿ.

Այս կիրը, որուն սպառումը մեծապէս աւելցած է վերջին երկու տարիներուն մէջ, շատ կարեւոր բարւոքում մը կրած է շնորհիւ ճարտարագէտ Պ. Կ. Լինարտոյի, որ գիտական երկար հետազօտութիւններէ յետոյ, յաջողած է գտնել գերազանցապէս խորլիք կիր մը։ Լաւագոյն արդիւնքներ տուած է այս կիրը, ծովու եւ անուշ ջուրին տակ։ Օտար առաջնակարգ խորլիք կիրերէն աւելի աղէկ է անվիճելի կերպով։ 200 օսմ. ոսկիի պարգեւ մը պիտի տրուի անոր, որ ապացուցանէ թէ այս կիրը խորլիք չէ գերազանցապէս։ Երեք պայմաններ կը միացնէ իր մէջ.— Խնայողութիւն, առողջարար հանգամանք, հաստատունութիւն։

Կեդրոնական մթերանոց, Կալաթա, Քալաֆաթ-Եէրի, Թիւ 63, ատաղձավաճառ Պ. Պէօսէօղլու Խարալամպոսի մեծ մթերանոց։ Մասնաճիւղերն են Պոլիս, Պէրէսթէճիլէր, Թիւ 394, Գատըգիւղ՝ քարափին վրայ, Եանի Միքայէլի քով, Սամսոն՝ Անտոնօղլու Եղբարք։
13--104

Լ'ԻՒՐՊԷՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ
Հաստատուած 1838ին

Դրամագլուխ եւ պահեստի գումար ընկ.
76 միլիոն ֆրանք
Կեդրոնական վարչութիւն Բարիզ, Բէլթիյէ փողոց Թիւ 8 և 10

—o—

Գործակալութիւն Կ. Պոլսոյ Ղալաթիա Վօյվօտա, Լօրանտօ խան։ Դրամատուն Ընկերութեան, բոլոր Թուրքիոյ համար, Քրէտի Լիօնէ։

ՊԵՐԼԻՆԻ ՎԻՔԹՈՐԻԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Արքայական հրամանագրով արտօնուած 1853 ամին. 26րդ կառավարութեան հսկողութեան տակ

Պէրլինի Վիքթորիան Գերմանիոյ ամէնէն հզօր Ընկերութիւնն է

Ապահովագր. դրամ Ֆր. 967,321,496
Պահեստի դրամ Ֆր. 270,096,743

ՊԵՐԼԻՆ ՎԻԹՈՐԻԱՆ *ամէն տեսակ ապահովագրութիւն կ'ընդունի, ինչպէս կեանք, օժիտ, արկած, ցկեանս թոշակ, ևլն.*

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

Ժողովրդական ապահովագրութիւն կեանքի վրայ, առանց բժշկական քննութեան

Կարելի է ապահովագրել իր կեանքը ու որդիներու համար օժիտ մը, շաբաթական փոքր վճարումներով.—(մէկ նոյն պայմանները կը նետուին ապահովագրութեան համար)։

Ապահովագրութիւն օրինաւոր, երկարօրեայ, քիւնկի ևլն. արկածներու դէմ, ամբողջ կեանքին համար, շաբաթական փոքր վճարումով մը, սկսեալ ՄԷԿ ՖՐԱՆՔԷ, և վճարելի միմիայն մէկ տարուան համար (52 շաբաթ, այսինքն 52 Ֆրանք)։ Այսպէսով ամբողջ կեանքին համար ապահովագրուած կ'ըլլայ 10,000 ֆր.՝ մահուան պարագային, 15,000 ֆր.՝ արկածէն առաջ եկած անկարողութեան պարագային, և օրական հինգ ֆրանք՝ ժամանակաւոր անկարողութեան պարագային։

Ընկերութեան Դրամատունը.— ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ
Ընդհ. Գործակալ,— ԷՄԻԼ ՎՕԳԼ
Ղալաթիա, Օսմ. Պանքային դէմը, Իւնիոն խան, Թիւ 7, 8, 9։

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբուլի, Պօրտոյի, Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ բանող շոգենաւք։

Անունք	Թոնօ	Անունք	Թոնօ
Ռամսէզ	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէքթիս	2400
Քէյպըը	3000	Օսայրիս	2250
Քեանոբուս	3000	Բէրա	2250
Ծարոս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3000	Կարքըն	1500
Մարիօթիս	2500	Կիւյէտ	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՈՒԻԹՈԼ և ԸՆԿ.
Ուիթոլ խան
ՃԷՕՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
194 31. *Ճէյմս Սդրիթ Լիվրբուլ։*

ՌՈՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Բեդերսպուրկ

Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ արկածներու, ճամբորդութեան պատահարներու, երկաթուղի ու շոգենաւի մէջ, ապրանքներու փոխադրութեան ու նաւերու ծովային խորտակման դէմ, ինչպէս նաեւ կեանքի վրայ, ամէն կարգի պայմաններով։

Ընկերութեան դրամագլուխը, ամբողջապէս վճարուած 10,666,667 ֆր.
Ն[illegible]ութեան գումար 12[illegible],000,000 »
Ապահովագրեալներուն վճարուած գումար 249,400,000 »
1901 *տարուան մէջ գանձուած ապահովագին ու տոկոս* 54,000,000 »

Ընդհանուր Տնօրէն
Ա. ՀԻՐՇԻԻԶ

Ընդհ. գործակալ Թուրքիոյ համար
ԹԷՕՏՈՐ ՌԷՔԷԼ

Ընդարձակ մանրամասնութեանց համար դիմել Ղալաթիա, քարափին վրայ, Հին մաքսատան տեղը, գործակալութեան գրասենեակը։ 524

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆԸ

HUNYADI JANOS

Անմիջական ապահով եւ դիւրին կերպով կ'ազդէ
Տիեզերահռչակ [illegible]

ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ ԿԵՂԾԵՐԷՆ
Պահանջելու է հետեւեալ անունը պարունակող պիտակով շիշեր
ANDREAS SAXLEHNER
Կը ծախուի գլխաւոր դեղավաճառներուն և դեղագործներուն քով։ 387

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Ընդմէջ Հըլի, Կ. Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անունք	Թոնօ	Անունք	Թոնօ	Անունք	Թոնօ	Անունք	Թոնօ	Անունք	Թոնօ
Ալպանօ	1069	Դօմօ	1497	Կօզօ	1011	Մալմօ	724	Րօզարիօ	186
Ալէքթ	3607	Դօնկօ	2906	Կրօտնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սարֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Դորսօ	895	Հիրօ	775	Մարղէլօ	3709	Ցիրիօ	1735
Արիօսգօ	2377	Տիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Միքատօ	3557	Սիլվիօ	1193
Պասանօ	1822	Տօմինօ	937	Հինտու	3720	Միլօ	1057	Սրէրօ	1200
Փօրօտինօ	1264	Տուրօ	2383	Հօրադիօ	3600	Մօնդեպէլլօ	1735	Թասսօ	1328
Պրավօ	1076	Տրաքօ	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պրինօ	841	Տինամօ	504	Իակօ	2354	Նէրօ	1083	Թօրիօ	3827
Պըֆֆալօ	4431	Էպրօ	2464	Իտանօ	5540	Օճիօ	4100	Թօլէտօ	1470
Գէյրօ	1671	Էլտօրատօ	1520	Ճիւնօ	1080	Օնթարիօ	4036	Թօրբիտօ	487
Գալիքսօ	1337	Էրագօ	1841	Քլէօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2429
Գամէօ	1244	Ֆիտօ	954	Քօլըինօ	2307	Բալէրմօ	1637	Վասքօ	1914
Գագօ	1094	Ֆինլանտ	1828	Քօմօ	1700	Բօլօ	510	Վօլօ	1289
Ջիքակօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1053	Րիալթօ	2229	Վօլթուրնօ	2396
Սիսէրօ	1831	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէբանդօ	2272	Րինալտօ	1663	Եէտօ	1850
Գիօ	2697	Կալիլէօ	3060	Լիվօրնօ	1643	Րօլլօ	1613	Զէրօ	1200
Գօլօրատօ	4235	Կիդանօ	1243	Լօրէնցօ	3191	Րօմէօ	1789		

Թօֆիօ շոգենաւը, նաւապետ Ծօ[illegible], ընդհանուր վաճառքով Հըլէն նոր հասած ու պարպած և Օտեսա ուղեւորած է։

Օթէլլօ շոգենաւը, նաւապետ Ծօ[illegible]ն, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն նոր հասած է։

Դիմել առ գործակալը Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՐԻՔՕՍ
Թիւ 23—24 Պիւյիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա 377

ՋԵՐՄԱՄԻՋՈՒԹԵԱՆ

ԱՄԵՆԷՆ ԱԶԴՈՒ ԴԱՐՄԱՆԸ

Երիտասարդական զեղխութիւններէ առաջ եկած ջերմամիզութիւնն ու ամէն կարգի հոսումները եթէ անխնամ ձգուին, դարմանուելն, սոսկալի հետեւանքներ կ'ունենան և մինչեւ իսկ որդեծնութենէ կը զրկեն զմարդ։ Թէ նոր սկսած և թէ հինցած ՋԵՐՄԱՄԻԶՈՒԹԻՒՆՆ անվնաս կերպով ու հիմնապէս բուժելու համար ՍԱՆԴԱԼ ՍԱԼՕԼԷ ԷՄՄՐԻ անունով դեղ մը հնարուած է որ բնաւ ստամոքսը չխանգարելով կարճ ժամանակի մէջ կատարելապէս կ'անհետացնէ հիւանդութիւնը, առանց հետք մը ձգելու։

Ջերմամիզութեան համար թէեւ շատ մը դեղեր կան, բայց անոնք ստամոքսը խանգարելէ և միզանցքն ու ամորձիքները ուռեցնելէ և հիւանդն յուսահատեցնելէ զատ ուրիշ բանի չեն ծառայեր. մինչդեռ ՍԱՆԴԱԼ ՍԱԼՕԼԷ ԷՄՄՐԻ բոլորովին զերծ է այս անտեղութիւններէն։ Առաւել քան զայն որ այս կարգի ծածուկ հիւանդութեանց ենթակայ են ու չեն փութար այս գիտական մեթոտով պատրաստուած դեղը գնել, որպէսզի անոր ժամանակին կ'ըլլան և ուղղակի կը փնտռեն իրենց առողջութիւնը։

Սանտալ Սալօլէ Էմմրին կը ծախուի մայրաքաղաքիս և գաւառներու մեծ դեղարաններն ու դեղի մթերանոցները։ Զգուշացէք անուններու նմանութիւնէն. ԷՄՄՐԻ անունը փնտռեցէք։

Կը ծախուի Եէնի Ճամիի բուէը Բէզազիմ պէյի Սալթան Համամ Մէյտանի, Լի [illegible] Պօն[illegible] դեղի մթերան ց և ես ու Պաշ[illegible] Բիւչիւքեան դեղարանը։
897 9—30

ԹԸ ԿՐԻՇԱՄ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
Ի ԼՈՆՏՈՆ

Ընկերութեան ստացուածքը 31 *Դեկտ.* 1898ին
162, 924, 140 ֆրանք
Տարեկան եկամուտ, ապահովագրութիւններէ և տոկ.
31 Դեկտեմբեր 1898ին
29, 765, 473 ֆրանք
Ընկերութեան հաստատութեան թուականէն՝ այսինքն 1848*էն ի վեր, ապահովագրեալներու եղած վճարումներ, կենսաթոշակ, ևլն.*
362, 858, 507 ֆրանք

1898 *տարուան մէջ ընկերութիւնը* 6619 *ապահովագրութիւններ տուած է որոնք* 58,680,000 *ֆրանք դրամագլուխ մը կը ներկայացնեն։*

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել ընդհանուր գործակալներուն՝ Գ. Գ. ԷՖՈՒՐԸՍ ԵՒ ՈՐԴԻ, Պոլիս, Մէյտանճըօղլու փողոց, Ալալէմճի խան։

Միջնորդներուն լաւ վարձատրութիւն պիտի ըլլայ։

Փոխ-գործակալութիւն, Ղալաթիա. Մէյմէնէթի խան։

LE PHENIX AUTRICHIEN

ՖԷՆԻՔՍ ՕԹՐԻՇԻԷՆ

ԿԱՅՍ. ԹԱԳ. ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Հիմնուած 1860ին Վիէննայի մէջ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԵՒ ՊԱՀԵՍՏԻ ԳՈՒՄԱՐ
Հրդեհի ճիւղ 17,000,000 Ֆր. Կեանքի ճիւղ 31,008,000 Ֆր. Տափային ճիւղ 15,264,915 Ֆր.
ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆ Է, Կ. ՊՈԼԻՍ ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ
Գրասենեակները, Կ. Պոլիս, Հաճօբուլօ խան, 52—56.

Լիազօր Ներկայացուցիչ
Գ. ՖԷՐԱՏԵԱՆ

745

Ծանօթ.—Գաւառներու մէջ լաւ և գործունեայ գործակալներ կ'ընդունուին։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

1902 *Մայիս 25էն սկսեալ մինչեւ ցնոր տնօրինութիւն*

Եւրոպական եզերքէն Կամուրջ

10 30 Պէյլէր արնվ. գըչ. չէնկ. պէյլ. օրթ. պէշիք. զապաթաշ 20
10 40 Ա. Ր. Գավագ Ենմ. մէզպ. պէօյ. Թրպ. Ենկ. միրկ. 39
10 45 Ենիք. սթէն. Էմիրկ. ր. հիս. պէպ. արն. գըչ. օրթ. պշկ. 45
11 30 Սթէն. միրկ. ր. հիսար պէպէք արնվ. գըչ. օրթ. պէշիք. 22
11 40 Ենիմ. մէզպ. պէօյք. Թրպ. ենք. միրկ. պէշիքթաշ 38
12 — Պէյք. բշպ. ենք. սթն. Էմիրկ. ր. հիսար պէպէք, արն. գըչ. օրթ. պշկ. 43
12 40 Ենմ. մէզք. պյքտ. Թրպ. ենք. միրկ. պշկ. 40
1 15 Արնվ. գըչ. օրթ պշկ զապթշ. 23
1 30 Սթն. միրկ. Ր. հիս. պէպ. արն. գըչ. օրթ. պէշկ. 34
1 50 Ենմ. մզք. պյքտ. Թրպ. ենք. սթն. միրկ. պէշ. ուր. եւ կիր. ր. հիս. պէպք. արն. գըչ. օրթ. 37
2 40 Միրկ. ր. հիս. պէպ. արն. գըչ. օրթ. պշկ. 20
3 05 Ենմ. մէզք. պյքտ. Թրպ. ենք. սթէն. Էմիրկ. պշկ. ուր. եւ կիր. Ր. հիս. պէպ. գըչ. օրթ. 32
3 50 Էմիրկ. ր. հիս. Պէպ. արն. գըչ. օրթ. պէշկ. 34
4 30 Ենմ. մզրպ. պէօյք. Թրպ. ենիք. սթն. միրկ. Ր. հիս. ա. ն. օրթ. պշկ. 40
4 5 Պէպէք արնվ. գըչ. օրթ. պշկ. զպթ. 37
6 — Ենմ. մզպ. պյքտ. Թրպ. ենք. միրկ. ր. հիս. արնվ. օրթք. պշկ. 39
6 — Պէպք. արն. գըչ. չնկլ. պէյլ. օրթ. պշկ. զապաթաշ բացի ուր. եւ կիր. 32
7 25 Ենմ. մզրպ. պյքտ. Թրպ. պէյք. ենք. սթէն. Էմիրկ. ր. հիս. պէպ. արնվ. գըչ. օրթ. պշկ. 20
9 30 Ենմ. մէզ. պէօյք. Թրպ. ենք. սթ. միրկ. ր. հիս. պէպէք Արնվ. գըչ. Օրթ. պէշկ. 38
9 35 Միրկ. ր. ա. հիս. պէպէք արն. գըչ. օրթ. պշկ. բացի ուր. եւ կիր. է 43
10 35 Ա. Ր. Գավազ Ենմ. մէզպ. պէօյք. Թրպ. ենք. միրկ. ա. հիս. պէպ. արնվ. գըչ. օրթ. պշկ. ուր. եւ կիր. Ենիք անցնէն 37
11 — Սթն. ր. հիսար պէպէք գըչ. պէյլ. օրթ. պէշկ. բացի ուր. եւ կիր. է 20
6 Դպթ. պէշկ. օրթ. գըչ. արնվ. պէպէք ր. հիս. միրկ. սթն. ենիք. Թրպ. պէյքտ. մզրպ. ենիմ. ր. ա. գավազ 46
6 40 Դպթ. պէշկ. զգկ. օրթ. պէյլ. չնկ. գըչ. արն. պէպէք գնտ. ա. հիսար Գնլճ. միրկ. 22
7 30 Պշկ. օրթ. գըչ. արնվ. պէպէք ր. հիսար միրկէն ենիքէօյ պէյքօզ Թրպ. պէօյք. մէզք. ենիմ. 38
8 30 Դապ. պշկ. օրթ. գըչ. արնվ. պէպէք ա. ր. հիս. միրկ. բացի ուրբ. եւ կիրակիէ 43
9 — Պէշկ. միրկ. սթն. ենիք. Թրպ. պէյքտ. մզրպ. ենիմ. ա. ր. գավազ. ուրբաթ եւ կիրակի օրթ. գըչ. արնվ. պէպ. Ր. հիս. 37
9 55 Պէշկ. օրթ. արնվ. պէպ. ր. հիս. միրկ. սթն. բացի ուր. եւ կիրակիէ 20
10 — Ենք. Թրպ. պէօյք. մզք. ենմ. ուրբաթ եւ կիրակի օրերը պէշկ. օրթ. գըչ. արնվ. Պէպ. ր. հիս. միրկ. 40
10 35 Պշկ. օրթ. գըչ. արնվ. պէպ. գնտ. ա. ր. հիսար միրկ. գնլճ. սթն. ենք. բշպ. պէյզօզ բացի ուրբաթ եւ կիրակիէ 23
10 45 Միրկ. սթէն. ենիք. Թրպ. պէօյք. մզրպ. ենմ. ուրբաթ եւ կիրակի պէշկ. օրթ. գըչ. արնվ. պէպէք ր. հիսար 46
11 05 Պէշկ. օրթ. գըչ. արնվ. պէպէք ր. հիս. միրկ. ենիք. 43
11 40 Ենիք. Թրպ. պէյքտ. մզրպ. ենիմ. ուր. եւ կիրակի ր. Հիսար 38
11 45 Պշկ. Օրթ. արնվ. պէպ. Ր. հիս. միրկ. սթէն. ենիք. 45
12 05 Պէշկ. օրթ. գըչ արնվ. պէպ. 22

Կամուրջէն ասիական եզերք

12 15 Պէշկ. զգկ. պէյլ. չէնկլ. վնք. գնտ. ա. հիսար գնլճ. չպքլ. բշպհ. պէյզօղ մզպ. ր. ա. գավազ 45
12 20 Օրթ. ա. հիսար բացի ուր. եւ կիր. է 39
1 20 Պէշկ. պէյլ. չնկ. գնտ. ա. հիսար բացի ուրբաթ եւ կիրակիէ 38
2 45 Դպթ. սկտ. զգկն. պէյլ. չէնկ. վնիք. գնտլ. ա. հիս. զանլ. չպգ. բշպ. պէյզօզ ուրբաթ եւ կիրակի ժամ 3ին պէյքօզ հաղորդակցելով Թրպ. պէյք. մզպ. ենմ. 44
5 — Դպթ. պէշկ. զգկ. պէյլ. չնկ. վնք. գնտ. ա. հիս. գնլճ. չպք. բշպհ. պէօյք. Թրպ. մզպ. ենմ. 20
8 45 Պէշք. զգկն. պէյլ. չնկլ. վնիք. գնտլ. Ա. հիս. գնլ. չպք. բշպ. պյքզ. 45
10 10 Դպթ. պէշկ. զգկ. պէյլ. չնկլ. վնիք. բացի ուրբաթ եւ կիրակիէ 34
10 25 Պէշկ. գնտլ. Ա. հիս. գանլճ. չպգլ. բշպհ. պէյզ. բրճպ. մզրպ. Ր.Ա. գավազ ուրբաթ եւ կիրակի պէյլ. չնկլ. վնք. 39
10 50 Դպթ. պէշկ. զգկ. պէյլ. չէնկ. վնք. գնտ. ա. ր. հիս. պէպէք բացի ուր. եւ կիր. է 32
11 30 Պէշ. գնտլ. ա. հիս. գնլճ. բշպ. պէյզօղ ուրբաթ եւ կիրակի պէյլ. չնկ. վնիք. 44
11 55 Պշկ. զգկ. պէյլ. չնկ. վնիք. գնտ. ա. հիսար 34
12 10 Սկտ. զգկն. չէնկ. արնվ. 20

Ասիական եզերքէն Կամուրջ

11 05 Ա. ճիս. գնտ. վնք. չնկ. պէյլ. զգկ. պշկ. 34
11 10 Պէյզ. բշպ. չպգլ. գնտլ. ա. հիս. զանլ. պէշկ. ուր. եւ կիր. վնիք. չնկ. պէյլ. Զգկ. 23
11 50 Ա. հիսար գնտ. պէպէք վնք. չնկ. պէյլ. զգկ. պշկ. 32
12 30 Պէյզ. բշպհ. չպգ. գնլ. ա. հիսար գնտ. պշկ. ուր. եւ կիր. վնք. չնկ. պէյլ. զգկ. 44
1 — Ա. հիսար գնա. վնք. չնկ. պէյլ. զգկ. 39
1 — Ենմ. մէզք. պէօյք. քրճպ. Թրպ. պէյզգ. բշպ. չպքլ. գնլ. ա. հիսար գնտ. օրթ. պէշկ. ուր. եւ կիր. վնք. չնկ. պէյլ. զգկն. 46
2 05 Ա. հիս. գնտլ. Վնիք. չէնկ. պէյլ. զգկ. պշկ. զպթ. 38
2 05 Ր. Ա. գվզ. ենիմ. մէզք. պէօյքտ. Պէյզ. բշպհ. չպք. զանլ. ա. հիս. գնտ. պշկթ. 45
3 20 Ա. հիս. գնտ. վնք. չնկ. պէյլ. զգկ. պշկ. զապաթաշ 43
4 15 Պէյզ. բշպհ. չպքլ. զանլ. ա. հիս. գնտ. վնիք. չնկ. պէյլ. 44
5 15 Պէյլ. զգկ. սկիւտ. պշկ. 13
8 05 Գնլ. միրկ. ա. հիսար գնտ. վնք. չնկ. պէյլ. զգկ. զպթ. 22
8 15 Ր. Ա. գվզ. մէզպ. պոյք. Թրպ. պէյզ. բշպ. չպքլ. զանլ. ա. հիս. գնտլ. վնիք. չնկլ. պէյլ. զուգկ. պէշկ։ 46
10 35 Ա. հիսար արնավուտքէօյ 44
10 15 Պէյզ. ենք. զանլ. ա. հիս. գնտ. չնկլ. պէյլ. զգկ. սկտ. 45
11 — Վնք. արն. պէպէք բացի ուր. եւ կիր. է 34

Կամուրջէն եւրոպական եզերք

12 — Դպթշ. պէշկ. օրթ. գըչ. արնվ. պէպէք ր. հիսար միրկ. սթն. ենք. Թրպ. պէօյք. մէզպ. ենմ. 37
12 30 Պէշկ. օրթ. արնվ. պէպէք ր. հիսար բացի ուրբաթ եւ կիրակիէ 31
12 40 Պէշկ. օրթ. գըչ. արնվ. 23
1 10 Պէշկ. օրթ. արնվ. պէպ. ր. հիսար միրկ. ենք. Թրպ. պյքտ. մզք. ենմ. 32
1 35 Պէշկ. օրթ. գըչ, արնվ. պէպէք ր. հիսար միրկ. բացի ուրբաթ եւ կիրակիէ 20
2 30 Պէշկ. օրթ. արնվ. ր. հիս. միրկ. սթէն. ենիք. Թրպ. պէյքտ. մզրպ. ենմ. 40
2 55 Պէշկ. օրթ. գըչ. արնվ. պէպէք միրկ. բացի ուրբաթ եւ կիրակիէ 24
4 — Պէշկ օրթ. արնվ. ր. հիսար միրկ. ենք. Թրպ. պէօյք. մզպ. ենմ. 39
4 15 Դպթ. պէշկ. օրթ. գըչ. արնվ. պէպ. 37
5 15 Պէշկ. օրթ. գըչ. արնվ. պէպէք բացի ուրբաթ եւ կիրակիէ 32

Ձիկ զակ շոգենաւերու երթեւեկութիւնք

Վոսփորէն

6 05 Պէյզ. ենիք. գնլճ. միրկ. ր. ա. հիսար գնտլ. պէպէք արնվ. գըչ. չնկ. պէյլ. օրթ. զգկ. պէշկ. սկտ. 23

Կամուրջէն

1 50 Դպթ. պէշկ. զգկ. օրթ. պէյլ. չնկ. գըչ. արնվ. պէպէք գնտ. ա. ր. հիսար 43
3 25 Դպթշ. պէշ. սկտ. զգկ. օրթ. պէյլ. չէնկ. գըչ. արնվ. պէպ. գնտ. ա. ր. հիս. միրկ. գնլճ. սթն. ենիք. բշպ. պէյզ. 23
9 15 Պշկ. զգկ. օրթ. պէյլ. չէնկ. գըչ. արնվ. գնտ. ա. հիսար 44

Ուրբաթ եւ կիրակի օրեր

Կամուրջէն

2 — Պէշկ. ենք. Թրպ. պէյքտ. մզրպ. ենմ.
5 15 Պէշկ. օրթ. գըչ. արնվ. պէպէք ր. հիսար միրկ. ենք. Թրպ. պէյքտ. մզպ. ենմ.
7 — Պէշկ. արնվ. միրկ. ենք. Թրպ. պէյքտ. մզպ. ենիմահ.
8 15 Պէշկ. օրթ. արնվ. պէպէք ա. հիս. միրկ. ենք. Թրպ. պէյքտ. մզպ. ենմ.

Վոսփորէն

3 45 Ենմ. մզպ. պէյքտ. Թրպ. պէյք. բշպ. չպք. գնլճ ա. հիսար գնտ. վնք. չնկլ. պէյլ.
8 45 Ենմ. մզպ. պէյքտ. Թրպ. ենիք. միրկ. ր. հիսար պէպէք արնվ. գըչ. օրթ. պէշկ.
10 15 Մզպ. պէյքտ. Թրպ. ենք. միրկ. պէշկ.
10 30 Մզպ. պէյքտ. Թրպ. պէյք. բշպ. չպքլ. գնլճ. ա. հիսար գնտ. վնիք. չնկլ. պէյլ. զգկ. սկիւտար
11 30 Մզպ. պէյքտ. Թրպ. ենիք. արնվ. զպթշ.
11 40 Ուղղակի Պէշիկթաշ Արնավուտգեղէն

COMP RUSSE

Navigation à Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան Երթեւեկութիւններ

Գշ. 6/19 Օտեսա ժամը 4ին յետ միջօրէի
Դշ. 7/20 Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ, հաղորդակցու. թիւն Աղեքսանդրիաէն Բոր Սաիտ, Եաֆա, Պէյրութ, Թարապուլուս-Շամ.
Դշ. 7/20 Պուրկազ, Վառնա, Օտեսա ժամը 3ին յետ միջօրէի.
Եշ. 8/21 Ինէպօլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Ռիզէ, Պա. Թում ժամը 8ին միջօրէէն առաջ։
Եշ. 8/21 Սեվաստապօլ ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Ուր. 9/22 Օտեսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Շբ. 10/23 Տարտանել, Միտիլլի, Իզմիր, Քիօս, Թարապլուս-Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Բոր-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին յետ միջօրէի։

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՍՊԱՍՈՒԱԾ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Օգոս. 26ին Պիրիճի, Մարսիլիայէն.
Սեպտ. 1ին Սիրէֆասի Անտ. եկեղէն.

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ
Օգոս. 27ին Պիրիճի Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում,
Սեպտ. 2ին Սիրէֆասի ուղ. Մարսիլիա.
Տօմսեր ազգային Բաթում համար.
Առաջին կարգ 245 ֆրանք. Բ. կարգ 175 ֆրանք. Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին Թիւ Հան Քէթ[illegible] վրայ 516 Թ. ՌԸԳՈՒԼ

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբուլի եւ Արեւելից միջեւ բանող շոգ.

Անունք	Թոնօ	Անունք	Թոնօ
Վիքդորիան	10500	Ֆլավիա	3500
Արմէնեան	10500	Էճիբշիըն	3500
Քէսդրիան	10500	Արրժ.ըն	3000
Լանքասդրիան	9000	Ալճէրիան	350
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	3 00
Գօլօմպիան	8000	Աթէնիան	2500
Ճօրճիան	8000	Անտալուզիան	2500
Պասդոնիան	8000	Ալզաշիըն	2500
Ֆիրճինիան	8000	Լէսպիան	2000
Ֆալէրնիան	3700	Մինձօ	900
Վալօնիան	3700	Օբօրդօ	800
Ֆլամինիան	3700	Լիսպօն	800
Ֆապիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքը այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունէն հանելու համար իրենց հրահանգը դրկել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԼԷՎԱՐ ԼԱՖՈՆՏԷՆ
Ղալաթիա, քարափին վրայ մաքսատան հին տեղը
600

ՔՈՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ
Որք ամիսը երկու անգամ կը ճամբորդեն
Լիվրբուլի եւ Արեւելից միջեւ

Անունք	Թոնօ	Անունք	Թոնօ
Իվէրնիա	18900	Սիլվանիա	5598
Սաքսոնիա	18900	Քաթալոնիա	4841
Լուքանիա	12950	Վէրլա	3229
Քամբանիա	12950	Բավիա	2945
Ըուլթանիա	8845	Թիրիա	2936
Ումպրիա	8128	Սիբրիա	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	2556
Սէրվիա	7392	Ալէփբօ	2181
Ուրանիա	7269	Շէրպուրկ	1614

Վերիա շոգենաւը, նաւապետ Քրոսբի ընդհանուր վաճառքով Լիվրբուլէն հոս պիտի հասնի սեպտեմբեր 30ին։

Դիմել առ ՃՈԼԻ և ՍԻԿԸՐ
Joly et Seagor
Մէյմէնէթի խան, Թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Պօրսա Սօքաղի փողոց 255

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԽՈՒՍՈՒՖԵԱՆ